

T. C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM 2. SINIF TÜRKÇE ÖĞRENCİ ÇALIŞMA
KİTABINDAKİ ETKİNLİKLERİN KAZANIMLARI
GERÇEKLEŞTİRME DÜZEYİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Yrd. Doç. Dr. Mehmet ULUCAN

HAZIRLAYAN
Kasım ERTÜRK

ELAZIĞ - 2011

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM 2. SINIF TÜRKÇE ÖĞRENCİ
ÇALIŞMA KİTABINDAKİ ETKİNLİKLERİN
KAZANIMLARI GERÇEKLEŞTİRME DÜZEYİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Doç. Dr. Mehmet ULUCAN

HAZIRLAYAN

Kasım ERTÜRK

Jürimiz, 25/02/2011 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonunda bu yüksek lisans tezini oy birliği / oy çokluğu ile başarılı saymıştır.

Jüri Üyeleri:

1. Doç. Dr Burhan AKPINAR
2. Yrd. Doç. Dr. Aysun GÜROL
3. Yrd. Doç. Dr. Mehmet ULUCAN
4. Yrd. Doç. Dr Mehmet TURAN
5. Yrd. Doç. Dr Muhammed TURHAN

F. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun tarih ve sayılı kararıyla bu tezin kabulü onaylanmıştır.

Prof. Dr. Erdal AÇIKSES
Sosyal Bilimler Enstitü Müdürü

ÖZET**Yüksek Lisans Tezi****İlköğretim 2. Sınıf Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabındaki
Etkinliklerin Kazanımları Gerçekleştirme Düzeyi****Kasım ERTÜRK****Fırat Üniversitesi****Sosyal Bilimler Enstitüsü****İlköğretim Anabilim Dalı****Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı****ELAZIĞ – 2011, Sayfa: XII+103**

Bu çalışmada “İlköğretim 2. Sınıf Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabındaki Etkinliklerin Kazanımları Gerçekleştirme Düzeyi” araştırılmıştır. Nitel araştırma yaklaşımıyla, 2009-2010 öğretim yılında Elazığ, İstanbul, Bingöl ve Adıyaman illerinde görev yapan on 2. Sınıf öğretmeniyle görüşme yapılmıştır. Öğretmenlere görüşme formu soruları yöneltilmiş ve elde edilen veriler, nitel veri çözümleme tekniği kullanılarak, kodlamalarla temalandırılmış ve temalara anlam vererek yorumlanmıştır. Diğer bir yöntem olarak da gözlem formları kullanılmıştır. Bu gözlem formları İstanbul ili Beykoz İlçesinde bulunan bir köy okulunda uygulanmıştır. Bu gözlem formlarının nitel yönden içerik analizi yapılmıştır. Kullanılan gözlem formlarıyla, öğrencilerin kazanımları hangi ölçüde edindiğine yönelik çıkarımlarda bulunulmuştur. Elde edilen veriler, içerik analizine tabi tutularak yüksek oranda ve düşük oranda edinilen kazanımlar tek tek belirtilmiştir.

Araştırma sonucunda aşağıdaki bulgular elde edilmiştir:

1. Türkçe öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin uygulanmasında, özellikle kırsal kesimdeki okullarda öğrenim gören öğrenciler için güçlükler olduğu görülmektedir.
2. Türkçe öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin, öğretmenler tarafından, 2. Sınıf seviyesine genelde uygun olduğu görüşü hakimdir.

3. Etkinlikler genelde uygulanabilir görülmekle beraber, birtakım sıkıntılar olduğu görülmektedir. Özellikle; veli ilgisizliği, zaman yetersizliği, araç gereç sıkıntısı, sözlük kullanmayı gerektiren etkinlikler ve anadil ile eğitim dilinin farklı olması nedeniyle bazı problemlerin olduğu görülmüştür.
4. Türkçe öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin belirlenen kazanımlara uygun olduğu gözlemlenmiştir.
5. Etkinliklerin genelde kazanımları gerçekleştirdiği düşünülmeyle beraber, yazma ile ilgili kazanımlardan; noktalama ve imla gibi konularda birtakım eksikliklerin olduğu görülmüştür.
6. Etkinliklere katılımın; konulara göre farklılık gösterdiği belirlenmiştir.
7. Etkinlikler nicelik bakımından genellikle yeterli görülmektedir. Ancak dil bilgisi ile ilgili etkinliklerde nicelik bakımından eksiklik olduğu sonucuna varılmıştır.
8. 2. Sınıf Türkçe programı öğrencileri yetenekleri doğrultusunda yönlendirme amacıyla, çoklu zekâ kuramından da yararlanılmıştır. Programda çoklu zekâ kuramına yönelik kazanımlara da yer verilmiş ve bu kazanımları gerçekleştirmeye yönelik etkinlikler hazırlanmıştır. Öğretmenlerin genelde Görsel, Ritmik, Sözel, Mantıksal, Sosyal Zeka alanlarına yönelik çalışmalar yaptığı belirlenmiştir.
9. Öğretmenlerin genellikle, belirlenen kazanımlara yönelik, süreç halinde gerçekleştirilen etkinliklerde amaca ulaşıp ulaşılmadığına yönelik, ölçme değerlendirme çalışmaları, yeterince yapmadıkları gözlenmiştir.
10. Yapılan araştırmada, öğrencilerin büyük bir bölümünün, 2. Sınıf başında okuma-yazma ile ilgili problemler yaşadığı ortaya çıkmıştır. Bu problemleri ortadan kaldıracak etkinliklerin yetersiz olduğu sonucuna varılmıştır.
11. Gözlem formları neticesinde yapılan değerlendirmede:
 - Dinleme, Okuma, Yazma alanındaki kazanımlarda; sınıfın yarısına yakın bir bölümü yeterli düzeyde,
 - Konuşma alanında sınıfın çoğunluğu, kazanımları orta düzeyde,
 - Görsel okuma ve görsel sunu alanında ise, sınıfın çoğunluğu başarılı ya da orta düzeyde, kazanımları edindikleri gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretim programı, kazanım, etkinlik, 2. Sınıf Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı, 2. Sınıf Türkçe Öğretmen Kılavuz Kitabı.

SUMMARY**Master Thesis****Achievement Level of the Activities In The Second Grade Turkish Student Work Book's Activities For Primary School.****Kasım ERTÜRK**

**The University Of Fırat
The Institute Of Social Science
The Department Of Primary School Education
ELAZIĞ-2011, Pages: XII+103**

In this study The achievement of the activities in the second grade Turkish Student Work Book's activities For Primary school is researched. Ten Second grade teachers that work in Elazığ, İstanbul, Bingöl and Adıyaman provinces were interviewed with the qualitative research approach. The teachers were asked the questions of the interview form and the obtained data were themed with codification using the qualitative data analysis technique. Observation forms used as altered method. These observation forms were used in a village school which is in the Beykoz Distinct of İstanbul. These observation forms' qualitative aspects of content analysis was performed. The observation forms were used to make inference about how much the students achieve. The achievements specified one by one on high rate and low rate with the help of the obtained data content analysis.

The followings are the results of the research:

1. There are difficulties in the practice of the activities in the Turkish Student Work Book especially for the students who are educated in the schools that are placed in rural area.
2. It is generally accepted by the teachers that the activities of the Turkish Student Course Book activities appropriate for second grade students level.
3. Activities seem applicable but there are also some difficulties. Especially there are some problems occur because of parental indifference, lack of

time, deficient of equipment, the activities which needs to use dictionary and the difference between the native language and education language.

4. It is observed that the activities in the students book generally appropriate with the aimed achievements.
5. It is seen that the activities generally carry out the achievement but there are some problems with the writing achievements such as punctuation and spelling.
6. It is determined that the participation of the activities shows differences according to the subject.
7. The activities are sufficient according to quantity. But it is determined that there are not sufficient activities about grammar.
8. Second grade Turkish Syllabus also use the theory of multiple intelligence to guide the students according to their abilities. There are achievements according to the theory of multiple intelligence and activities to gain that achievements in the syllabus. It is determined that teachers studies according to visual, rhythmic, verbal, logical, social intelligence areas.
9. It is observed that the teachers usually did not do enough assessment and evaluation studies about whether the activities gained the determined achievements or not and did not follow the students performances in the process.
10. It is appeared that most of the students had difficulties about reading and writing at the beginning of the second grade. It is determined that the activities are not sufficient to eliminate these problems.
11. In the result of the evaluation of the observation forms it is observed that:
 - According to the listening, reading and writing achievement close to half the class in adequate level
 - According to speaking achievement most of the class in moderate level
 - According to visual reading and visual presentation achievement most of the students are successful or moderate level.

Key Words: Curriculum, achievement, activity, 2. Grade Turkish Student Work Book, 2. Grade Turkish Teacher's Book.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
SUMMARY	V
İÇİNDEKİLER	VII
TABLolar LİSTESİ	IX
ÖN SÖZ	XI
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XII

BÖLÜM I

1. GİRİŞ	1
1.1. Problemin durumu.....	1
1.2. Problem Cümlesi.....	2
1.2.1. Alt Problemler	2
1.3. Sınırlılıklar	2
1.4. Araştırmanın Amacı	3
1.5. Araştırmanın Önemi.....	3
1.6. Tanımlar	5

BÖLÜM II

2. TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI.....	6
2.1. Programın Vizyonu	6
2.2. Programın Temel Yaklaşımı	6
2.3. Türkçe Programın Özellikleri	7
2.4. Programın Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı	8
2.5. Program Değerlendirmenin Gerekliliği.....	10
2.6. Programın Yapısı	12
2.6.1. Türkçe Dersi İkinci Sınıf Öğrenme Alanları ve Kazanımları	12
2.6.1.1. Dinleme.....	12
2.6.1.2. Konuşma	14
2.6.1.3. Okuma.....	16
2.6.1.4. Yazma	19
2.6.1.5. Görsel Okuma ve Görsel Sunu	21
2.6.2. Ara Disiplin Alanları İle İlgili Kazanımlar	23
2.6.3. Dil Bilgisi	23

VIII

2.6.4. Zorunlu ve Seçmeli Temalar	24
2.6.5. Etkinlikler	25
BÖLÜM III	
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	27
BÖLÜM IV	
YÖNTEM	30
4.1. Araştırmanın Yöntemi.....	30
4.2. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Elde Edilmesi.....	30
4.3. Araştırmanın Yapıldığı Çalışma Grubu (Örneklem).....	31
4.4. Görüşme Formunun Geliştirilip Uygulanması.....	31
4.5. Doküman Temini Yoluyla Veri Toplama	31
4.6. Veri Çözümleme Teknikleri.....	32
4.6.1. Görüşme Yöntemiyle Elde Edilen Verilerin Analizi.....	33
4.6.2. Doküman Temini Yoluyla Elde Edilen Verilerin Analizi	33
BÖLÜM V	
BULGULAR VE YORUMLAR	34
5.1. Kişisel Bilgilerle İlgili Bulgular	34
5.2. Görüşme Sorularıyla Elde Edilen Cevapların Nitel Yaklaşımla İçerik Analizi... 36	
5.3. Doküman Temini Yoluyla Elde Edilen Verilerin İçerik Analizi	55
5.3.1. Değerlendirme Ölçütlerinden Elde Edilen Verilerin İçerik Analizi.....	55
5.3.2. Öğretmen Gözlem Formlarından Elde Edilen Verilerin İçerik Analizi	60
BÖLÜM VI	
TARTIŞMA-SONUÇ VE ÖNERİLER.....	66
6.1. Tartışma.....	66
6.2. Sonuçlar.....	66
6.3. Öneriler	69
KAYNAKÇA.....	72
EKLER LİSTESİ.....	75
ÖZ GEÇMİŞ	103

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Ara Disiplin Alanları İle İlgili Kazanımlar	23
Tablo 2. 2. Sınıf Türkçe Dersinde Okutulan Zorunlu Temalar	24
Tablo 3. 2. Sınıfı Türkçe Dersinde Okutulacak Seçmeli Temalar	25
Tablo 4. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Çalıştıkları İllere Göre Dağılımı	34
Tablo 5. Sınıf Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı ..	35
Tablo 6. Araştırma Yapılan Okullar ve Okulların 2. Sınıflarındaki Öğrenci Sayısı.....	35
Tablo 7. Sınıf Öğretmenlerinin 2. Sınıfı Okutma Sayılarına Göre Dağılımı	36
Tablo 8. Belirlenen Etkinliklerin 2. Sınıf Seviyesine Uygunluğu	37
Tablo 9. Etkinliklerin Uygulanabilirlik Durumu	38
Tablo 10. Etkinliklerin Belirlenen Kazanımlara Uygun Bulunma Durumu	39
Tablo 11. Etkinliklerin Kazanımları Gerçekleştirme Durumu.....	40
Tablo 12. Etkinlikleri Uygulamadaki Güçlükler.....	41
Tablo 13. Kazanımları Gerçekleştirmede Yetersiz Görülen Etkinlikler	42
Tablo 14. Yetersiz Gördüğünüz Etkinlikler Yerine, Yeni Etkinlikler Düzenlenmesi ...	43
Tablo 15. Öğrencilerin Etkinliklere Katılım Durumu.....	44
Tablo 16. Her Metin İçin Düzenlenen Etkinlik Sayısının Yeterliliği	45
Tablo 17. Kazanımları Tam Olarak Gerçekleştiren ve Öğrencilerin Geneli Tarafından Edinilmesini Sağlayan Etkinlikler.....	46
Tablo 18. Çoklu Zekâ Kuramına Yönelik Kazanım ve Etkinlikler	47
Tablo 19. Öğrencileri GOGS İle İlgili Kazanımlara Ulaştıran Etkinlikler	48
Tablo 20. Dil Bilgisine Yönelik Etkinliklerin Durumu	49
Tablo 21. Kaynak Eser ve Kaynak Kişilere Yöneltecek Kazanımlara Yönelik Etkinlikler.....	50
Tablo 22. Etkinliklerin İşlenme Şekli	51
Tablo 23. Programda Öğrencilerin Sosyal Hayata Hazırlanmasına Yönelik Kazanım ve Etkinliklerin Durumu	52
Tablo 24. Etkinliklerin Amaca Ulaşıp Ulaşmadığına Yönelik Ölçme ve Değerlendirme Çalışmaları	53
Tablo 25. 2. Sınıfa Başlarken Okuma Yazma Konusunda Karşılaşılan Güçlükler	54
Tablo 26. 1.Tema: Birey ve Toplum Değerlendirme Ölçütleri	55
Tablo 27. 2.Tema: Atatürk Değerlendirme Ölçütleri	56

Tablo 28. 3.Tema: Değerlerimiz Değerlendirme Ölçütleri.....	57
Tablo 29. 4.Tema: Sağlık ve Çevre Değerlendirme Ölçütleri	57
Tablo 30. 5.Tema: Doğal Afetler Değerlendirme Ölçütleri	58
Tablo 31. 6.Tema: Hayal Gücü Değerlendirme Ölçütleri.....	58
Tablo 32. 7.Tema: Üretim-Tüketim ve Verimlilik Değerlendirme Ölçütleri	59
Tablo 33. 8.Tema: Eğitsel ve Sosyal Etkinlikler Değerlendirme Ölçütleri	60
Tablo 34. Öğrenme Süreci Genel Gözlem Formu	63
Tablo 35. Yazma Genel Değerlendirme Formu	64
Tablo 36. 2.Sınıf Geneli Dönemlik Öğrenci Dil Değerlendirme Formlarının Nicelik Bakımından İçerik Analizi	65
Tablo 37. Dinleme Alanı Gözlem Formu	78
Tablo 38. Konuşma Alanı Gözlem Formu	79
Tablo 39. Okuma Alanı Gözlem Formu	80
Tablo 40. Yazma Alanı Gözlem Formu	81
Tablo 41. Görsel Okuma Ve Görsel Sunu Alanı Gözlem Formu	82

ÖN SÖZ

Türkçe dersi öğrencilerin diğer derslerdeki kazanımlarını da etkileyen bir ders olarak bilinmektedir. Türkçe dersinin öğretiminde, diğer derslerde olduğu gibi birçok faktör etkilidir. Bunlar; Öğretmen yeterliği, okul ve sınıfın fiziki durumu, kullanılan araç ve gereçler, sınıftaki öğrenci sayısı, öğretim materyalleri ve öğretim programıdır. Bunlar arasında; öğrencilerin başarı düzeylerini etkileyecek en önemli faktörlerden biri hiç kuşkusuz öğretim programıdır.

Eğitimin niteliği, büyük ölçüde uygulanan programa bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Uygulanan programdaki eksiklikler giderildikçe, eğitimin niteliği de artacaktır. Araştırmamızın amacı; programın eksik taraflarını ortaya çıkarmakla beraber, olumlu yönlerini de belirtmektir.

Bu çalışmada, Türkçe dersi öğretim programında, belirlenen hedeflere hangi ölçüde ulaşıldığına yönelik araştırma yapılmıştır. Bu araştırmada, 2009-2010 eğitim ve öğretim yılında, Türkiye'nin farklı bölgelerinde hizmet veren 2. Sınıf öğretmenlerinin bilgisine başvurulmuştur.

Araştırmada; tez konusunun belirlenmesi ve tezin tamamlanmasına yönelik sürekli destek ve yardımlarını gördüğüm, bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım danışman hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. Mehmet ULUCAN'a teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca araştırmamıza katılan bütün öğretmenlerime teşekkür ederim.

ELAZIĞ, 2011
Kasım ERTÜRK

KISALTMALAR LİSTESİ

- Bkz** : Bakınız
Çev. : Çeviren
İ.Ö.O. : İlköğretim Okulu
GOGS : Görsel Okuma ve Görsel Sunu
MEB : Millî Eğitim Bakanlığı
vb. : Ve benzeri
vd. : Ve diğerleri

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın problem durumu, problem cümlesi, amacı, önemi, alt amaçları, sınırlılıkları, araştırma ile ilgili tanımlara yer verilmiştir.

1.1. Problemin durumu

Bilgi ve teknoloji çağında, geleneksel öğrenme-öğretme yaklaşımlarının değiştiği, öğrenmeyi öğrenmeye, yaparak yaşayarak öğrenmeye olanak veren, çoklu zeka ve yapılandırıcı eğitim programlarının ön plana çıktığı bir gerçektir. Bu gerçeklikten hareketle geliştirilen yeni Türkçe Öğretim Programı, öğretmen merkezli anlayış yerine öğrencinin zihinsel becerilerini geliştirmeye ve bilgiyi yapılandırmaya ağırlık vermektedir. Bu programla öğretmen, öğrencinin bireysel özelliklerini, öğrenme stillerini ve zeka türlerini dikkate alarak onlara rehberlik edecektir. Önemli olan, öğrencinin öğrenme sürecine katılımı ve bilgiye erişim yollarını öğrenmesidir.

Yeni Türkçe Öğretim Programı, hazırlanacak öğrenme materyallerinin, öncelikle öğrencilerin zihinsel ve üst düzey beceriler kazanmalarına olanak verecek nitelikte olmasını gerektiriyor. Programın istediği öğrenme-öğretme materyali; ders kitabı, etkinliklerle öğrencileri aktif duruma getirmeyi amaçlayan öğrenci çalışma kitabı ve öğretmenler için hazırlanmış öğretmen kılavuz kitabından oluşan bir öğrenme setidir. Ders kitapları, eğitimde uygulanan programların amaçlarının gerçekleşmesinde önemli bir yere sahiptir (Yıldırım, 2005:12)

Programdaki kazanımların öğrencilerin sınıf seviyesiyle uygunluğu, yapılan etkinliklerin belirlenen kazanımları gerçekleştirebilmesi, yeterliği ve uygulanabilirliği; kazanım ve etkinliklerin öğrenme alanlarına göre dağılımı iyi bir şekilde belirlenmelidir.

1.2. Problem Cümlesi

2009-2010 öğretim yılı ilköğretim 2. sınıf Türkçe öğrenci çalışma kitabı etkinliklerinin kazanımları gerçekleştirme düzeyi nasıldır? (Kök yayıncılık, 2009, YILDIRIM S.J. vd. Türkçe 2 öğrenci çalışma kitabı)

1.2.1. Alt Problemler

1. 2. sınıf Türkçe dersi kazanımları için belirlenen etkinliklerin 2. sınıf seviyesine uygunluğu nasıldır?
2. 2. sınıf için belirlenen kazanımlarla, öğrenci çalışma kitabında verilen etkinliklerin örtüşme düzeyi nasıldır?
3. Etkinlikler, öğrencilerin katılım düzeyini hangi ölçüde etkilemektedir?
4. Belirlenen etkinliklerin farklı sosyo-kültürel çevrelerde uygulanabilirliği nasıldır?
5. Belirlenen kazanımlara yönelik gerçekleştirilecek etkinliklerde, amaçlara ulaşıp ulaşılmadığına yönelik ölçme-değerlendirme çalışmaları yapılmakta mıdır?
6. Farklı zeka alanlarına yönelik kazanımlar belirlenmiş midir? Bu kazanımlara yönelik etkinliklere yer verilmiş midir?

1.3. Sınırlılıklar

Çalışmaya, eldeki imkanlar doğrultusunda bazı sınırlamalar getirilmiştir.

1. Bu araştırma İstanbul, Elazığ ve Bingöl ilinde Ek 6'da isimleri verilen on ilköğretim okulunda, 2009-2010 eğitim ve öğretim yılında görev yapan on adet 2. sınıf öğretmeniyle,
2. Araştırma veri toplama araçları olarak "gözlem formları" kullanılmasıyla,
3. 2. sınıf Türkçe öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin kazanımları gerçekleştirme düzeyi ile sınırlıdır.
4. Türkçe 2 öğrenci çalışma kitabı ile sınırlıdır. Kök yayıncılık, YILDIRIM S.J. vd. Ankara, 2009 öğrenci çalışma kitabı esas alınmıştır.
5. Gözlem formları aşağıda belirtilenler ile sınırlıdır:

- a) Dinleme Alanı Gözlem Formu (Form 1)
- b) Konuşma Alanı Gözlem Formu (Form 2)
- c) Okuma Alanı Gözlem Formu (Form 3)
- d) Yazma Alanı Gözlem Formu (Form 4)
- e) Görsel Okuma ve Görsel Sunu Alanı Gözlem Formu (Form 5)
- f) Öğrenme Süreci Genel Gözlem Formu (Form 6)
- g) Dönemlik Öğrenci Dil Değerlendirme formu (Form 7)
- h) Kendimizi sınavla değerlendirme ölçütleri.

1.4. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın temel amacı, 2. sınıf Türkçe öğrenci çalışma kitabı etkinliklerinin belirlenen kazanımları gerçekleştirmede, yeterlik düzeyini ortaya koymak, ortaya çıkan sonuçlara göre öneriler geliştirmektir. Ayrıca araştırmamızla alt problemlerde belirtilen noktaların üzerinde durulacak ve genel bir durum tespiti yapılacaktır.

Araştırmanın amaçları arasında eğitim programının etkililiği hakkında yargıda bulunmak ve programdaki aksaklıkların, programın hangi öge ya da öğelerinden kaynaklandığını belirleyerek gerekli düzeltmelerin yapılmasına olanak sağlamaktır. Bunun yanında; aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Öğretmenlerin Türkçe Dersi Öğretim Programının uygulanmasında karşılaştığı başlıca sorunlar nelerdir?
2. Öğretmenlerin Türkçe Dersi Öğretim Programının daha iyi uygulanabilmesi için yapılması gerekenler ile ilgili görüşleri nelerdir?

1.5. Araştırmanın Önemi

2005-2006 yılından itibaren denenip geliştirilerek uygulanmak üzere kabul edilen Türkçe Dersi Öğretim Programı'yla Türkçe öğretimine yeni bir yaklaşım getirilmiştir. Yapılandırıcı yaklaşım esas alınıp, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımlarından ve çoklu zeka kuramından yararlanılmıştır.

Eğitim-öğretim sürecinde yürütülecek etkinlikler; öğrencilerin problem çözme, analiz etme, eleştirel ve yaratıcı düşünme gibi üst düzey zihinsel becerilerini de harekete geçirecektir. Bunun bir sonucu olarak da yürütülecek ölçme ve değerlendirme

çalışmaları bu türden zihinsel becerileri yoklayacaktır. Uygulanan etkinliklerin kazanımları gerçekleştirme düzeyinin belirlenmesi, programın amacına ulaşmasında ve özellikle programı geliştirme sürecinde oldukça etkili olacaktır.

Bu çalışmadan ortaya çıkacak sonuçlar; öğretmenlere yol gösterici olacaktır. Ayrıca programı uygulamak üzere gerekli materyallerin hazırlanması aşamasında da yetkililere fayda sağlayacaktır. Etkili bir ders kitabı, öğrencinin ilgisini çekmeli, öğrencide derse karşı ilgi uyandırmalıdır. Öğrencinin kendi kendine öğrenmesi için fırsatlar verebilmeli, çocuğun kitapla olan bağı kuvvetlendirici yaşantılar sunabilmelidir (Yanpar, 2005:114).

Eğitim sürecinde değerlendirme çalışmaları genellikle iki amaç için yapılır:

1. Öğrenci başarısını değerlendirerek bir dersin hangi öğrenciler tarafından tekrar edilmesi gerektiğine karar vermek,
2. Eğitim programlarının etkililiği hakkında yargıda bulunmak ve programdaki aksaklıkların, programın hangi öge ya da öğelerden kaynaklandığını belirleyerek gerekli düzeltmelerin yapılmasına olanak sağlamak.

Eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler, birinci maddede belirtilen “öğrenci değerlendirme” işini mevcut yönetmelikler gereği yapmaktadırlar. Ayrıca her öğretmenin, ikinci maddenin gereği olarak, yürütmekte olduğu dersin hedeflerinin istenen oranda gerçekleşmediği durumlarda, bunun nedenlerini araştırması ve bunu yaparken de öncelikle uygulamakta olduğu programı sorgulaması gerektiği unutulmamalıdır. Öğretmenler bunu yaptıkları oranda, öğretimin niteliğinde gelişme olacağı beklenebilir (Akdağ, 2004: 198).

Bu çalışmada, programın temel işlevinden ziyade öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin programın hedeflediği kazanımları hangi ölçüde gerçekleştirdiği üzerinde durulmuştur.

Bilindiği gibi Araştırmanın yapıldığı yıla (2010) kadar 1. 2. ve 3. Sınıflarda Türkçe dersi 12 saat olarak işlenmekteydi. 2010-2011 yılında ise haftalık 11 ders saati Türkçe dersi için ayrılmıştır. Öğrenciler derslerinin yaklaşık % 40’lık bölümünde Türkçe dersi öğrenimi görmektedir. Bu durum da yapmış olduğumuz çalışmanın önemini göstermektedir.

1.6. Tanımlar

Öğretim Programı: Eğitim programı içinde ağırlık taşıyan ve genellikle belli bilgi gruplarından oluşan ve bir kısım okullarda beceriye ve uygulamaya ağırlık veren, bilgi ve becerinin eğitim programlarının amaçları doğrultusunda ve plânlı bir biçimde kazandırılmasına dönük programdır (Varış, 1996:38).

Kazanım: Öğrenme-öğretme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar sayesinde öğrencilerde görülmesi gereken bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir. (MEB, 2005 c:22)

Etkinlik: Çocukların, kendi amaç ve gereksinmelerine uygun geldiği için isteyerek katıldıkları herhangi bir öğrenme durumu (BSTS / Eğitim Terimleri Sözlüğü 19)

Çalışma Kitabı: Etkinliklerle öğrencileri aktif duruma getirmeyi amaçlayan ve belirlenen kazanımların gerçekleştirilmesi için ders kitabıyla beraber kullanılan materyal.

BÖLÜM II

2. TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Türkçe öğretiminin ana amacı öğrencilere bilgi vermek değil; “dinleme”, “konuşma” ve “yazma” gibi dil becerilerini kazandırmaktır. Bu becerilerin kazandırılabilmesi için öğrencilerin sürece etkin katılımı sağlanmalıdır. Bu nedenle Türkçe derslerinin, öğrencilerin seveceği türden etkinlik ve uygulamalarla zenginleştirilmesi gerekir. Zevk aldığı etkinliklere isteyerek katılan öğrencilerin dil becerilerinin gelişmesi yanında dil bilinci ve duyarlılığı kazanmaları da beklenir (Sever, 2006:48).

2.1. Programın Vizyonu

Öğretim programları uzun dönemli (10–15 yıl), geleceğe yönelik, “vizyonu” olan bir girişimdir. Yenilenen ilköğretim programları ile 2020 yılına uzanan bir dönemde ulaşılmak istenen düzeyin “vizyon” olarak tanımlandığını düşündüğümüzde; (MEB, 2005 a: 5),

Türkçe Öğretim Programı (1- 5), öğrencilerin hayat boyu kullanabilecekleri dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu becerilerini kullanarak kendilerini bilişsel, sosyal ve duygusal yönlerden geliştirmelerini; etkili iletişim kurmalarını; Türkçeyi severek, istek duyarak okuma-yazma alışkanlığı edinmelerini amaçlamaktadır. Yeni program, Türkçeyi doğru ve etkili kullanmanın yanında, Türkçenin bir ulus olmanın en temel değeri olduğu bilincine sahip bireyler yetiştirmek amacıyla hazırlanmıştır (Güneş, 2004:54).

2.2. Programın Temel Yaklaşımı

Yapılandırıcı yaklaşım, öğrenme sürecinde öğrencinin katılımına ağırlık vermektedir. Bu yaklaşımda öğrencilerin öğrenme sürecinde aktif rol almaları gerekmektedir. Bilgi, öğrenen tarafından deneyimler aracılığıyla kurulur ve şekillendirilir. Yani yapılandırılır, üretilir. Yapılandırma sürecinde ön bilgiler harekete

geçirilir. Ön bilgiler, deneyimler, yeni öğrenilenlerin yapılanmasını etkiler. Kendileri de bu süreçten etkilenir. Zihinde bilginin yapılandırılması iki şekilde gerçekleşmektedir:

1. Yeni bilgi öğrencinin ön bilgileriyle çelişmiyorsa, zihinsel şemasına uyuyorsa bilgi kolayca yapılandırılmaktadır.
2. Yeni bilgi öncekilerle çelişiyor, öğrencinin zihinsel şemasına uymuyorsa bu bilgiyi yapılandırmak için zihinde yeni düzenlemeler yapmak gerekmektedir. Bu durumda önceden var olan zihinsel şemalar değiştirilmekte veya niteliklerine yeniden şekil verilmektedir.

2.3. Türkçe Programın Özellikleri

Türkçe Öğretim Programı, öğrencilere yaşam boyu kullanacakları beş öğrenme alanı üzerine yapılandırılmıştır. Bu alanlar dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunudur.

Öğrenciye kazandırılacak temel beceriler ise Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim, problem çözme, araştırma, karar verme, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik, metinler arası okuma, kişisel ve sosyal değerlere önem verme olarak belirlenmiştir.

İkinci sınıf Türkçe öğretiminde öğrenme-öğretme sürecinde uygulanacak planlama beş aşamadan oluşmuş, aşağıdaki biçimde yapılandırılmıştır.

Hazırlık

1. Ön Hazırlık
2. Zihinsel Hazırlık
 - a. Ön bilgileri harekete geçirme
 - b. Anahtar sözcüklerle çalışma
 - c. Metni tanıma ve tahmin etme

Anlama

1. Dinleme, Görsel Okuma ve Okuma
 - a. Dinleme
 - b. Görsel Okuma
 - c. Okuma
 - d. Anlamı bilinmeyen sözcüklerle çalışma

2. Metin inceleme
3. Söz Varlığını Geliştirme

Zihinde Yapılandırma

1. Günlük Hayatla ilişkilendirme
2. Atatürkçülük, Diğer Dersler ve Ara Disiplinlerle ilişkilendirme
3. Araştırma

Kendini İfade Etme

1. Ön Hazırlık
2. Zihinsel Hazırlık
 - a. Ön bilgileri harekete geçirme-Konu belirleme
 - b. Tür ve sunu şeklini belirleme
3. Kuralları Gözden Geçirme
4. Konuşma, Yazma ve Görsel Sunu
 - a. Konuşma
 - b. Yazma
 - c. Görsel sunu
5. Söz Varlığını Kullanma

Ölçme ve Değerlendirme

İşleniş planlaması çerçevesinde her aşamada öğrenciler; sözlü, yazılı, görsel ve benzeri her türlü etkinlikle aktif duruma getirilmelidir

Öğrenme-öğretme sürecinde programda yer alan kazanımların dengeli bir şekilde verilmesi, uygulamaya yansıtılması ve hiçbir kazanımın dışarıda bırakılmaması önemlidir (MEB, 2005 b).

2.4. Programın Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı

Program değerlendirme şu şekilde tanımlanabilir: “Gözlem ve çeşitli ölçme araçları ile eğitim programlarının etkililiği hakkında veri toplama, elde edilen verileri programın etkililiğinin işaretçileri olan ölçütlerle karşılaştırıp yorumlama ve programın etkililiği hakkında karar verme sürecidir.” (Erden,1998:10).

Türkçe Öğretim Programı'nda ölçme değerlendirme işlemleri tüm öğrenme-öğretme sürecine yayılmıştır. Bir başka ifadeyle ölçme ve buna dayalı değerlendirmeler sürecin sadece birkaç noktasında ve sonunda değil, tümünde ve sürekli olmalı. Bu yaklaşım öğretmene öğrencinin gelişimini sürekli izleme ve zamanında eksiklerini giderme olanağı vermelidir.

Eğitim-öğretim sürecinde yürütülecek etkinlikler öğrencilerin sadece hatırlama, belleme gibi zihinsel yeteneklerini değil; problem çözme, analiz etme, eleştirel ve yaratıcı düşünme gibi üst düzey zihinsel becerilerini de harekete geçirmeli. Bunun bir sonucu olarak da yürütülecek ölçme ve değerlendirme çalışmaları bu türden zihinsel becerileri yoklamalı. Bu yaklaşımda, bilgiyi yapılandırmayı öğrenen birey olarak öğrenci, sürecin merkezinde yer almalı.

Yeni programdaki değerlendirme yaklaşımlarının farklı bir yönü de değerlendirme sürecine öğrencinin de katılmasıdır. Kendi performansını gözleme ve değerlendirme şansı edinen öğrenci bu yolla, güçlü ve geliştirilmesi gereken özelliklerinin daha çok farkında olacaktır. Bu değerlendirmeler sırasında öğretmene düşen rol, öğrencilerin başarılı, güçlü yanlarını ön plana çıkarmak, geliştirilmesi gereken yönleri konusunda da öğrenciye rehberlik etmektir.

Değerlendirme sonunda öğrenciler arasında karşılaştırma yapılmamalıdır. Ancak becerilerini geliştiren öğrencilerin bu işi nasıl yaptıkları, bu işi yaparken kullandıkları yöntem ve teknikler sınıfla paylaşılmalıdır. Bireysel değerlendirmelerde gözlem formları kullanılmalıdır (Bu formlar kılavuzun "Ölçme ve Değerlendirme" başlığı altında verilmektedir.).

Sonuç olarak bu türden değerlendirme yaklaşımları uygulandığında;

- Güçlü ve geliştirilmesi gereken özelliklerini tanıyan,
- Kendi kendini kontrol etme (otokontrol) becerisi gelişmiş,
- Eleştirel ve yaratıcı düşünebilen, problemleri saptayıp çözebilen,
- Öğrenmeye hevesli, başarı gereksinimi yüksek bireyler yetiştirmek mümkün olabilecektir.

Ertürk (1986: 114-115) ise, değerlendirme yaklaşımlarını altı grupta toplamıştır: Yetişek tasarısına bakarak, ortama bakarak, başarıya bakarak, erişilene bakarak, öğrenmeye bakarak, ürüne bakarak yapılan değerlendirme.

Yetişek tasarısına bakarak yapılan değerlendirme; tasarlanmış olan programın, program geliştirme esaslarına uygun olarak yapılıp yapılmadığını ortaya koymaya

yöneliktir. Ortama bakarak yapılan değerlendirme; programda öngörülen uyarıcıların, gerçek eğitim ortamındaki, uyarıcılarla ne derece örtüştüğüne bakılır. Başarıya bakarak yapılan değerlendirme; yapılan sınavlarda öğrencilerin, elde ettiği başarıya, yani kazandığı davranışlara bakılarak yapılır. Başarı sonucunda kazanılan davranışların, gerçekten uygulanan programın eseri olduğu tam bilinemeyeceği için, sadece başarı sonucuna bakarak program hakkında yargıda bulunmak yanıltıcı olabilir. Erişilene bakarak yapılan değerlendirmede; öğrencilerin programa girişteki davranışları (başarı 1) ile çıkıştaki davranışları (başarı 2) arasındaki farkın, programın hedefleriyle ne kadar tutarlı olduğu incelenir. Bu yaklaşım, program değerlendirme çalışmalarına önemli katkılar sağlar ancak, erişilene; programın tümünü temsil edemeyeceği için, erişilene bakarak yapılacak olan bir değerlendirme tek başına yetersiz kalabilir. Öğrenmeye bakarak yapılan değerlendirme; erişilene ilave olarak, öğrencilerde oluşan istenmedik öğrenmeleri, ters gelişmeleri, beklenmeyen öğrenmeleri de inceleme konusu yapar. Ürüne bakarak yapılan değerlendirme; erişilene ağırlık verilerek yapılan bir değerlendirmedir. Öğrenci davranışlarındaki değişimlere ilave olarak, diğer öğrenciler, öğretmen davranışları ve ortamdaki diğer değişimleri de ele aldığından program değerlendirme çalışmalarında önemli bir yer tutar. Ürüne bakarak değerlendirme yaklaşımının, daha çok erişilene ağırlık verilerek yapılması, programın etkililiği hakkında daha tutarlı sonuçlara ulaşılmasını sağlar. Bu tür değerlendirme çalışmalarının odak noktası, öğrenci davranışlarındaki değişimler olacaktır için, öğrenci davranışları; biri programa girişte, diğeri de programdan çıkışta olmak üzere en az iki defa ölçülür. Giriş davranışları ile çıkış davranışlarının birbirleriyle ve hedefteki davranışlarla karşılaştırılması sonucunda program hakkında çeşitli bilgilere ulaşılır.

2.5. Program Değerlendirmenin Gerekliliği

Eğitim programının başarılı olabilmesi için bütün öğrencilerin programda öngörülen hedeflere ulaşması gerekir. Ancak, bu durum her zaman gerçekleşmeyebilir. Bu nedenle, program uygulandıktan sonra, aksayan öğelerin olup olmadığını, varsa bunların nelerden kaynaklandığını belirlemek ve gerekli düzeltmeleri yapmak amacıyla programın değerlendirilmesine gereksinim duyulur. Program değerlendirme süreci: Veri toplama, verileri ölçütlerle karşılaştırıp yorumlama ve etkililik hakkında karar verme basamaklarından oluşmaktadır (Demirel, 1998: 159-160).

Eğitim programlarının değerlendirilmesi konusunda, program geliştirme ve değerlendirme uzmanları tarafından çeşitli yaklaşım ve modeller ortaya konulmakla birlikte, bunlar incelendiğinde ortak yonlerinin çok olduğu görülür.

Turgut (1985: 103-113; 1983:217-218) ğretimin değerlendirilmesinde; ğretim programına, ğretim stratejisine ve ğretimi tamamlamış öğrencilerin öğrenme derecelerine bakılarak programın etkililiği hakkında karar verilebileceğini belirtmektedir. Bunlar:

Programına Bakarak ğretimi Değerlendirme: Hazırlanmış olan yazılı programın henüz uygulamaya konulmadan önce, incelenerek değerlendirilmesi esastır. Bu yapılırken, programın dört öğesi ayrı ayrı incelenir. Tasarlanan programdaki hedeflerin tutarlılığı, hedef davranışların hedeflerle ilişkileri, konuların ve öğrenme etkinliklerinin hedefleri gerçekleştirme olasılığı, öğrenme araç ve yöntemlerinin ğrenci seviyesine uygunluğu, ğrenci başarisının değerlendirilmesinde kullanılacak araç ve yöntemlerin geçerliliği üzerinde uzmanların ve tecrübeli öğretmenlerin görüşlerine baş vurularak değerlendirilir. Böylece, programların uygulamaya konulmadan önce eksiklikleri giderilmeye çalışılır.

Stratejisine Bakarak ğretimi Değerlendirme: Bu yaklaşımda, programın gerçek ortamlarda uygulanarak ğretim işlemleri hakkında veriler toplanır. Veriler; gözlem, kayıt ve dereceleme araçlarıyla toplanır. Burada “ğretim stratejisi” kavramı içinde; ğretim ortamı, öğretici araçlar, öğretmenin kontrol sağlayıcısı ve öğretici etkinlikleri, öğrencilerin öğrenme etkinlikleri, öğrenmenin değerlendirilmesi girmektedir.

Cevap aranan soru, tasarlanan stratejinin, hedef alınan davranışların geliştirilmesinde ne derece etkili olduğu sorusudur. Dolayısıyla, uygulanan ğretim stratejilerinin; hedeflere ve konuya, öğrencilerin hazır oluşluk düzeylerine, öğretmenin yeterliğine, programdaki ğretim süresine, maddi imkanlara uygunlukları ve hedef alınan davranışların oluşturulmasındaki etkililikleri açısından incelenir. Değerlendirmeler, bu alanda yetişmiş uzman gözlemcilerin görüşlerine dayalı olarak yapılır.

rne Bakarak ğretimi Değerlendirme: Bu yaklaşımda, programın başında belirlenen hedef davranışların, ğretim işlemleri sonunda ne kadarının, ne lde öğrenildiği sorusuna cevap aranır. Değerlendirmenin ana konusu; programın kendisinden veya işlemlerden öğrencilerin davranışlarına yönelmiştir. Programda yer

alan davranışların ne kadarının öğrenildiği, hedef davranışlara yönelik olarak hazırlanan ayrıntılı bir testle ölçülmesi sonucunda belirlenebilir. Ölçme sonuçları, davranışların hangi düzeyde öğrenilmesi gerektiğine ilişkin önceden belirlenmiş bir yeterlilik düzeyi ile karşılaştırılarak değerlendirmeye girilir.

2.6. Programın Yapısı

Türkçe (1–5) Öğretim Programının yapısı; genel amaçlar, temel beceriler, öğrenme alanları, kazanımlar, etkinlikler ve açıklamalardan oluşmaktadır.

2.6.1. Türkçe Dersi İkinci Sınıf Öğrenme Alanları ve Kazanımları

Türkçe Öğretim Programında (1- 5); dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunudan oluşan beş öğrenme alanı bulunmaktadır. Bu öğrenme alanları hem kendi içinde hem de diğer öğrenme alanlarıyla bir bütünlük içerisinde ele alınmış ve ilişkilendirilmiştir.

2.6.1.1. Dinleme

Çocuklar dil edinme sürecine, konuşma, okuma ve yazma gibi diğer alanlara da temel oluşturan dinleme ile başlarlar. Çocuklar hem öğrenmek hem de zihinsel yapılarını geliştirmek amacıyla dinleme becerilerini kullanırlar. İlköğretim çağındaki çocuklar, aynı süre içerisinde konuştukları kelime sayısının daha fazlasını dinleyebilmektedir. Böylece öğrenciler çevrelerinden çeşitli bilgiler edinmekte ve zihinsel yapılarını geliştirmektedirler. Dinleyerek öğrenen öğrenciler, bu becerilerini bir öğrenme aracı olarak hayatları boyunca kullanırlar. Bu nedenle öğrencilerin dinleme becerileri, erken yaşlarda geliştirilmelidir. Dinleme becerisini geliştirmek amacıyla yapılacak tüm etkinlikler öğrenci merkezli olmalı; öğretmen gerekli rehberliği yapmalıdır (MEB, 2005 c: 18).

Türkçe Öğretim Programında öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmek amacıyla önce dinleme kuralları üzerinde durulmaktadır. Bu çerçevede dinlemeye hazırlık, dinleme amacını belirleme, amaca uygun yöntem seçme, dikkatini yoğunlaştırma ve görgü kurallarına uygun dinleme, katılımlı dinleme ile ilgili

kazanımlar verilmektedir. Ardından öğrencilerin dinlediklerini anlama ve anlamlandırma becerilerine yönelik ön bilgilerini kullanma, görsellerden yararlanma, zihninde canlandırma, karşılaştırma yapma, sebep-sonuç ilişkisi kurma, sıralama, sınıflama, değerlendirme, özetleme gibi çeşitli zihinsel becerileri geliştirmeye dönük kazanımlar sıralanmaktadır. Ayrıca bilgi edinme ve eğlenme amaçlı dinlenme, seçici dinleme, sorgulayıcı dinleme, not alarak dinleme gibi tür, yöntem ve teknikleri içeren kazanımlara da yer verilmektedir (MEB, 2005 c: 18)

Dinleme Kurallarını Uygulama ile İlgili Kazanımlar:

1. Dinlemek için hazırlık yapar.
2. Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır.
3. Görgü kurallarına uygun dinler.

Dinlediğini Anlama ile İlgili Kazanımlar:

1. Dinlediklerini anlamlandırmada ön bilgilerini kullanır.
2. Dinlediklerini anlamlandırmada sunulan görsellerden yararlanır.
3. Duyduğu sesleri ayırt eder.
4. Dinlerken vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat eder.
5. Dinlediklerini zihninde canlandırır.
6. Dinlediklerinde ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) sorularına cevap arar.
7. Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamlarını tahmin eder.
8. Dinlediklerinde eş ve zıt anlamlı kelimeleri ayırt eder.
9. Dinlediklerinde sebep-sonuç ilişkileri kurar.
10. Dinlediği şiirin ana duygusunu belirler.
11. Dinlediklerinin konusunu belirler.
12. Dinlediklerinin ana fikrini belirler.
13. Dinlediği olayın nasıl gelişeceğini ve sonucunu tahmin eder.
14. Konuşmacı, konuşma ortamı ve konuşma içeriği hakkındaki düşüncelerini belirtir.
15. Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular.
16. Dinlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır.
17. Dinledikleriyle ilgili, kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.

18. Dinlediklerine ilişkin karşılaştırmalar yapar.
19. Dinlediklerinde geçen varlıkları ve olayları sınıflandırır.
20. Dinledikleri konulara ilişkin sorular sorar ve sorulara cevap verir.
21. Dinlediklerini başkalarıyla paylaşır.
22. Dinlediklerinde “hikâye unsurlarını” belirler.
23. Dinlediklerinde eş sesli kelimeleri ayırt eder.
24. Başlıktan hareketle dinleyeceği konunun içeriğini tahmin eder.
25. Duyduğu seslerle harfleri eşleştirir.

Tür Yöntem ve Tekniklere Uygun Dinleme ile İlgili Kazanımlar:

1. Bilgi edinmek için haber, sunu, belgesel vb. dinler ve izler.
2. Eğlenmek için masal, hikâye, şarkı, tekerleme, tiyatro vb. dinler ve izler.
3. Grup konuşmalarında ve tartışmalarını dinler (MEB, 2005 c: 18)

2.6.1.2. Konuşma

Anlama ve anlatma becerilerinin geliştirilmesinde Türkçe öğretmenin yol göstericidir (Sever, 2006). Konuşma alanında, öğrencilere zihinsel hazırlık yaptırma ile zihinsel becerilerini geliştirme çalışmalarına ağırlık verilerek, konuşma öncesi çeşitli sorular sorma ve örnekler verme yoluyla konuşmanın amacını, yöntemini, konusunu, sınırlarını belirleme çalışmaları yapılmalıdır. Bu çalışmalar, öğrencinin konuşmaya zihinsel olarak hazırlanmasını sağlamaktadır. Ardından düşüncelerini mantıksal bütünlük içinde sunma, farklı düşünmeye yönlendiren ifadeler kullanma, konuşmalarında benzerlikleri ve farklılıkları dile getirme, sebep-sonuç ilişkisi kurma, sıralama, sınıflama, özetleme, değerlendirme gibi anlama ve zihinsel becerilerini yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalarla, öğrencilerin zihinsel faaliyetleri ve bilgiyi yapılandırmaları kontrol edilmelidir.

Öğrencilerin günlük hayatta, farklı durumlarda gerekli konuşmayı yapabilmeleri; duygu, düşünce ve bilgilerini kendilerine güvenerek ifade edebilmeleri ve yerinde doğru değerlendirmeler yapabilmeleri konuşma becerilerinin gelişimi açısından önemlidir. Programda öğrencinin konuşma becerisini geliştirmek için önce zihinsel hazırlık kapsamında konuşmaya hazırlık, konuşma amacını belirleme, amaca uygun yöntem seçme, konuyu sınırlandırma, dikkatini yoğunlaştırma ve görgü kurallarına uygun

konuşma üzerinde durulmaktadır. Ardından kendini sözlü olarak ifade etme becerilerine yönelik düşüncelerini mantıksal bütünlük içinde sunma, farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanma, karşılaştırma yapma, sebep-sonuç ilişkisi kurma, sıralama, sınıflama, değerlendirme, özetleme gibi anlamayı ve zihinsel becerileri geliştirmeye yönelik çalımsalar yapılmaktadır. Ayrıca günlük ilişkilerin gerektirdiği farklı durumlara uygun konuşma, eğlenmek ve bilgi edinmek için konuşma, eleştirel, ikna edici, sorgulayıcı ve betimleyici konuşma gibi tür, yöntem ve teknikler de yer verilmektedir (MEB, 2005 c: 19).

Konuşma Kurallarını Uygulama ile İlgili Kazanımlar:

1. Konuşmak için hazırlık yapar.
2. Dinleyicilerle göz teması kurar.
3. İşitilebilir bir ses tonuyla konuşur.
4. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.
5. Kelimeleri doğru telaffuz eder.
6. Akıcı konuşur.
7. Sesine duygu tonu katar.
8. Konuşmalarında beden dilini kullanır.
9. Konuşma sırasında gereksiz hareketlerden kaçınır.
10. Konu dışına çıkmadan konuşur.
11. Görgü kurallarına ve değerlere (millî, manevi, kültürel, ahlakî, sosyal vb.) uygun konuşur.
12. Konuşma konusunu belirler.

Kendini Sözlü Olarak İfade Etme ile İlgili Kazanımlar:

1. Kendine güvenerek konuşur.
2. Konuşmasında olayları oluş sırasına göre anlatır.
3. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.
4. Konuşmasını görsel sunuyla destekler.
5. Konuşması, konuşma içeriği ve konuşma ortamı hakkında düşünce belirtir.
6. Konuşmalarında sebep-sonuç ilişkileri kurar.
7. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.
8. Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtır.

9. Hoşlanıp hoşlanmadığı olay, durum, kişi vb. hakkında konuşur.
10. Konuşurken dinleyicilere sorular sorar ve sorulara cevap verir.
11. Bilgi edinmek amacıyla soru sorar.
12. Konuşmalarında karşılaştırmalar yapar.
13. Konuşmalarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular.

Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Konuşma ile İlgili Kazanımlar:

1. Günlük ilişkilerin gerektirdiği farklı durumlara uygun konuşur.
2. Grup duygu ve düşüncelerini paylaşır.
3. Topluluk önünde çalışmalarında konuşur.
4. Üstlendiği role uygun konuşur.
5. Masal, hikâye, fıkra veya filmi tekniğine uygun anlatır.
6. Deneyim ve anılarını anlatır.
7. Konuşmalarında betimlemeler yapar.
8. Bildiği şiirleri topluluk önünde okur.

2.6.1.3. Okuma

Türkçe Öğretim Programında, öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmek amacıyla önce okuma kuralları üzerinde durulmaktadır. Bu çerçevede okumaya hazırlık, okuma amacını belirleme, amaca uygun yöntem seçme, dikkatini yoğunlaştırma, okuduğu kelimeleri doğru telaffuz etme ile ilgili kazanımlar verilmektedir. Bu amaçla ön bilgilerini kullanma, görsellerden yararlanma, zihinde canlandırma, karşılaştırma yapma, sebep-sonuç ilişkisi kurma, sıralama, sınıflama, değerlendirme, özetleme gibi çeşitli zihinsel becerileri geliştirmeye yönelik kazanımlar sıralanmaktadır. Ayrıca metin içi, metin dışı ve metinler arası anlam kurma, çeşitli tekniklerle söz varlığını geliştirme ile ilgili kazanımlara ek olarak eğlendirici, bilgilendirici, aktarıcı, sorgulayıcı ve serbest okuma gibi tür, yöntem ve tekniklere de yer verilmiştir (MEB, 2005 c: 20).

Okuma Kurallarını Uygulama ile İlgili Kazanımlar:

1. Okumak için hazırlık yapar.
2. Okuduğu kelimeleri doğru telaffuz eder.

3. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
4. İşitilebilir bir ses tonuyla okur.
5. Sesli okumada vurgu ve tonlamalara dikkat eder.
6. Akıcı okur.
7. Kurallarına uygun sessiz okur.
8. Dikkatini okuduğuna yoğunlaştırır.
9. Kitabı özenle kullanır.

Okuduğunu Anlama ile İlgili Kazanımlar:

1. Ön bilgilerini kullanarak okuduğunu anlamlandırır.
2. Okuma öncesi, okuma sırası ve sonrasında zihninde metinle ilgili soruları cevaplandırır.
3. Metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri hakkında tahminlerde bulunur.
4. Okuduklarını canlandırır.
5. Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) sorularına cevap arar.
6. Farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri dikkate alarak okur.
7. Okuduklarında karşılaştırmalar yapar.
8. Okuduklarında sebep-sonuç ilişkileri kurar.
9. Okuduklarının konusunu belirler.
10. Okuduğu şiirin ana duygusunu belirler.
11. Okuduğu metnin içeriği hakkındaki düşüncelerini belirtir.
12. Başlıktan hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder.
13. Metinde verilen ipuçlarından hareketle karşılaştığı yeni kelimelerin anlamlarını tahmin eder.
14. Metinde ortaya konan sorunları belirler ve onlara farklı çözümler bulur.
15. Metindeki düşüncelerle kendi düşünceleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirler.
16. Bir etkinliğin veya işin aşamalarını anlatan yönergeleri uygular.
17. Okuduklarıyla ilgili, kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.
18. Okuduklarında hikâye unsurlarını belirler.
19. Okuduğu metnin yazarı hakkında bilgi edinir.
20. Görsellerden yararlanarak metnin içeriğini tahmin eder.

21. Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.
22. Metin içerisindeki renkli, altı çizili, koyu vb. ifadelerin önemli noktaları vurguladığını bilerek okur.
23. Okuduklarında geçen varlıkları ve olayları sınıflandırır.
24. Okuduğunun ana fikrini belirler.
25. Okuduklarını başkalarıyla paylaşır.

Anlam Kurma

1. Metin içi anlam kurar.

Söz Varlığını Geliştirme ile İlgili Kazanımlar:

1. Görsellerden yararlanarak söz varlığını geliştirir.
2. Kelimelerin eş ve zıt anlamlarını bulur.
3. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.
4. Bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır.

Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Okuma ile İlgili Kazanımlar:

1. Serbest okuma yapar.
2. Anlama tekniklerini kullanır.
3. Okurken önemli gördüğü yerleri belirginleştirir.
4. Metnin türünü dikkate alarak okur.
5. Eğlenmek için fıkra, bilmece, tekerleme, masal vb. okur.
6. Paylaşarak okumaktan zevk alır.
7. Yankılayıcı (tekrar ederek) okur.
8. Rehber yardımıyla okur.
9. Bilgi edinmek için okur.
10. Gazete ve dergi okur.
11. Sorgulayıcı okur.
12. Metindeki anahtar kelimelerle çalışma yapar.

2.6.1.4. Yazma

Türkçe Öğretim Programının önemli bir öğrenme alanı olan yazma, bilgidan çok becerilere yöneliktir. Bu beceriler ise ancak uygulama ile kazanılır. Okuma gibi yazma becerisi de insan yaşamında önemli bir yere sahiptir. Duygu, düşünce ve hayallerini açık ve anlaşılır bir şekilde yazılı olarak ifade etme, çeşitli zihinsel becerileri gerektirir. Öğrenciler bu beceriler yoluyla yazı amacını belirlemeyi, düşüncelerini sıralamayı, sınırlamayı, düzenlemeyi ve kuralları uygulamayı öğrenirler. Yazma becerisi özellikle okuma becerisiyle doğrudan ilişkilidir. Öyle ki, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmeleri, sürekli okumalarına, yazmalarına, yazdıklarını incelemelerine, tartışmalarına ve beğendikleri anlatımları zaman zaman kullanmalarına bağlıdır.

Bu programda, öğrencilerin yazma becerileri ile zihinsel becerilerini geliştirmelerini amaçlanmaktadır. Programda öğrencinin yazma becerisini geliştirmek için önce zihinsel hazırlık yaptırılmaktadır. Bu çerçevede yazmaya hazırlık, yazma amacını belirleme, amaca uygun yöntem seçme, konuyu sınırlandırma, dikkatini yoğunlaştırma, olayları oluş sırasına göre ve kurallarına uygun yazma ile ilgili kazanımlara yer verilmektedir. Ardından kendini yazılı olarak ifade etme becerilerine yönelik düşüncelerini mantıksal bütünlük içinde yazma, farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri kullanma, karşılaştırma yapma, sebep-sonuç ilişkisi kurma, sınıflama, değerlendirme, özetleme gibi anlamayı ve zihinsel becerileri geliştirici çalışmalara yer verilmektedir. Ayrıca, eğlenmek ve bilgi edinmek için yazma, sorgulayıcı, ikna edici, betimleyici ve serbest yazma gibi tür, yöntem ve teknikler de yer verilmektedir (MEB, 2005 c: 21).

Yazma Kurallarını Uygulama ile İlgili Kazanımlar:

1. Yazmak için hazırlık yapar.
2. Kelimeler, cümleler ve satırlar arasında uygun boşluklar bırakır.
3. Bütün yazılarını bitişik eğik yazı ile yazar.
4. Bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazar.
5. Matematiksel ifadeleri doğru yazar.
6. Anlamalı ve kurallı cümleler yazar.
7. Yazılarında noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanır.
8. Yazılarında imla kurallarını uygular.

9. Sayfa düzenine ve temizliğine dikkat eder.
10. Yazılarında sözlük ve imlâ kılavuzundan yararlanır.
11. Yazma konusunu belirler.

Kendini Yazılı Olarak İfade Etme ile İlgili Kazanımlar:

1. Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır.
2. Yeni öğrendiği kelimeleri yazılarında kullanır.
3. Yazısına uygun başlık belirler.
4. Olayları, oluş sırasına göre yazar.
5. Yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.
6. Yazılarında uygun ifadeleri kullanarak destekleyici ve açıklayıcı örnekler verir.
7. Yazılarında karşılaştırmalar yapar.
8. Yazılarında sebep-sonuç ilişkileri kurar.
9. İzlenim ve deneyimlerine dayalı yazılar yazar.
10. Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar.
11. Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtan yazılar yazar.
12. Kendisine ilginç ve çekici gelen karakter, olay, yer, an ile ilgili görüş ve düşüncelerini yazar.
13. Bir fikre katılıp katılmadığının nedenlerini açıklayarak yazar.
14. Sorular yazar.
15. Hoşlanıp hoşlanmadıklarıyla ilgili yazılar yazar.
16. Yazılarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular.

Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma ile İlgili Kazanımlar:

1. Günlük, anı vb. yazar.
2. Davetiye ve tebrik kartı yazar.
3. Mektup yazar.
4. Hikâye yazar.
5. Yazılarında betimlemeler yapar.
6. İş birliği yaparak yazar.
7. Dikte etme çalışmalarına katılır.

8. Seslerden heceler, hecelerden kelimeler; kelimelerden cümleler oluşur.
9. Şiir yazar.
10. İsteddiği bir konuda yazılar yazar.

2.6.1.5. Görsel Okuma ve Görsel Sunu

Türkçe Öğretim Programında, görsel okuma ve görsel sunu ayrı bir öğrenme alanı olarak ilk kez ele alınmıştır. Bu öğrenme alanı şekil, sembol, resim, grafik, tablo, beden dili, doğa ve sosyal olaylar gibi görselleri okuma, anlama ve yorumlamayı kapsamaktadır. Ayrıca öğrencilerin duygu, düşünce ve bilgilerini görseller aracılığıyla başkalarına aktarması da bu alan içinde ele alınmıştır (Calp, 2006:64).

Görsel teknolojilerin günlük yaşamda artan etkisi, eğitim ve öğretimi teknoloji tabanlı bir hale getirirken, okuryazarlığın anlamını da değiştirmektedir. Günümüzde görsel okuryazarlığı, bireyi görselliğin egemen olduğu bir hayata hazırlamak üzere öğretilmesi gereken temel beceriler arasında kabul eden anlayış yaygınlık kazanmaktadır. GOGS öğrenme alanını bünyesinde barındıran yeni ilköğretim Türkçe öğretim programları, bu anlayışın ülkemize yansımaları olarak kabul edilebilir (Akpınar, 2009:46).

Yeni Türkçe öğretim programının önemli bir ögesi olan görsel okuma öğrenme alanı, öğrencilere görselleri anlama, yorumlama, bilişim teknolojilerinden yararlanma ve görsel destekli metin yazma becerileri kazandırmada etkilidir. Bu etkililiğin, ilköğretim öğrencilerine görsel algı, öğrenme, yorum ve iletişim becerileri kazandırarak onları günümüzün imgelerle çevrili yaşamına daha iyi hazırlaması beklenebilir. (Akpınar, 2009:47).

GOGS öğrenme alanını, öğrenciye üst düzey zihinsel süreçleri kullanandırır (White, 1987:46), okuduğunu anlamaya destek sağlar (Hibbing ve Rankin-Erickson, 2003; Köksal, 2006), hatırd tutmayı geliştirir (Robinson, 1986, aktaran İşler, 2002:71; Farah, 1988:35, aktaran Akyol, 2006:78).

Yeni Türkçe öğretim programlarının bir diğer ögesi olan görsel sunu, daha çok öğrenciye iletişim becerisi kazandırmayla ilgilidir. Öğretmenlere göre bu alan, öğrencilere sunma becerisi kazandırmada, sunu için uygun görselleri seçme, duygu ve düşüncelerini sunmada drama, müzikli oyun vb. ile renkleri kullanmada etkilidir. Bu durumun birbirlerini daha iyi anlayan bir nesil yetiştirilmesi ve toplumdaki iletişim

sorunlarına dayalı sosyal çatışmaları azaltmaya katkı sağlaması beklenebilir (Akpınar, 2009:47).

Dünyada hızla yaygınlaşan görsel okuryazarlığın ülkemize yansımış şekli olan Türkçe programı GOGS öğrenme alanının, öğretmenlerin bu konuda iyi yetiştirilmesi ve okullarda gerekli donanım desteği sağlandığında, öğrencileri hayata daha donanımlı hazırlamada önemli katkıları olabileceği şeklinde bir değerlendirme yapılabilir (Akpınar, 2009:47).

Görsel Okuma ile İlgili Kazanımlar

1. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir.
2. Grafik ve tablo ile verilenleri yorumlar.
3. Trafik işaretlerinin anlamlarını bilir.
4. Reklamlarda verilen mesajları sorgular.
5. Resim ve fotoğrafları yorumlar.
6. Kitle iletişim araçlarıyla (gazete, dergi, TV) verilen bilgileri, haberleri, düşünceleri sorgular.
7. Beden dilini yorumlar.
8. Doğayı izler, doğadaki değişimleri fark eder ve yorumlar.
9. Çevresindeki sosyal olayları anlamlandırır ve yorumlar.
10. Renkleri tanıır, anlamlandırır ve yorumlar.
11. Görsellerden hareketle cümleler ve metinler yazar.
12. Duyduğu kelimeleri görsellerle eşleştirir.
13. Metin ve görsel ilişkisini sorgular.

Görsel Sunu ile İlgili Kazanımlar

1. Sunuma hazırlık yapar.
2. Duygu, düşünce ve izlenimlerini resim, şekil, sembol ve renkleri kullanarak görselleştirir.
3. Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar.
4. Sunularında gerçek nesne ve modelleri kullanır.
5. Sunularında içeriğe uygun görseller seçer ve kullanır.
6. Cümleleri görsellerle ifade eder.

2.6.4.Ara Disiplin Alanları İle İlgili Kazanımlar

Tablo 1. Ara Disiplin Alanları İle İlgili Kazanımlar

Öğrenme Alanı	Türkçe Kazanımları	İnsan Hakları ve Vatandaşlık Kazanımı
Yazma	İşbirliği yaparak yazar.	İş birliği yapmayı sever ve iş birliği için olanaklar sağlar.
Öğrenme Alanı	Türkçe Kazanımları	Özel Eğitim Kazanımı
Konuşma	Dinleyicilerle göz teması kurar.	İletişim sırasında göz kontağı kurar.
Öğrenme Alanı	Türkçe Kazanımları	Rehberlik ve Psikolojik Danışma Kazanımları
Yazma	İzlenim ve deneyimlerine dayalı yazılar yazar.	Olaylar karşısında yaş adığı duygu ve düşüncelerini belirtir.
Okuma	Sorunları belirler ve onlara farklı çözümler bulur.	Problemlere değişik çözüm yolları üretir.
Okuma	Kitabı özenle kullanır.	Günlük yaşam becerileri geliştirir (temizlik, beslenme, adres-telefon bilme, yardım isteme vb.)
Yazma	Hoşlanıp hoşlanmadıkları ile ilgili yazılar yazar.	Hoşa giden ve gitmeyen duygularını ayırt ederek uygun şekilde ifade eder.

2.6.5. Dil Bilgisi

Dil bilgisi bir dilin yapısı, kuralları ve işleyişi ile ilgili olan içeriktir. Türkçe (1–5) Öğretim Programında, dil bilgisi bir öğrenme alanı olarak ele alınmamıştır. Ancak Türkçenin bazı temel özelliklerini içeren kazanımlar dinleme, okuma, konuşma, yazma öğrenme alanlarının içerisine dağıtılmıştır. Türkçe (1–5) dersi öğretme öğrenme sürecinde, dil bilgisi kural ve ilkelerinin sezdirilmesi yoluyla öğrenme alanlarının içerisine dağıtılan dil bilgisi işlenmektedir (Temur, 2007: 358).

2.6.6. Zorunlu ve Seçmeli Temalar

İlköğretim Okulları (1- 5) Türkçe Dersi Öğretiminde bir eğitim-öğretim yılı içerisinde ele alınacak tema sayısı sekizdir. Bu sekiz temanın dördü zorunlu, dördü ise seçmelidir. Zorunlu temalar (Atatürk, Değerlerimiz, Sağlık ve Çevre, Birey ve Toplum) Tablo 2’de verilmiştir (MEB, 2005 c:180).

Tablo 2. 2. Sınıf Türkçe Dersinde Okutulan Zorunlu Temalar

ZORUNLU TEMALAR	İÇERİK ÖNERİLERİ
1.ATATÜRK	Atatürk’ün kişilik özellikleri, ailesi, çocuk sevgisi, millet ve vatan sevgisi, Atatürk ve eğitim, Atatürk ve güzel sanatlar, Atatürk haftası vb.
2.DEĞERLERİMİZ	Türk kültürü, Türkçemiz, Cumhuriyet, insan hakları ve demokrasi, önemli değerlerimiz (Mevlana, Fatih Sultan Mehmet, Yunus Emre, Mimar Sinan, Nasrettin Hoca, Hacı Bektaş-ı Veli) bayramlar ve törenler, türkü, halk oyunları, vatan, kahramanlık, bayrak vb.
3.SAĞLIK VE ÇEVRE	Temizlik, ağız ve diş sağlığı, vücudumuz, sağlık alanında çalışanlar (doktor, hemşire, eczacı...), sağlık hizmetleri, beslenme, yaşadığımız yer (köy, kasaba, şehir) çevre bilinci, toprak, ağaç, su, hava olayları, bitkiler, hayvanlar, vb.
4.BİREY VE TOPLUM	Duygular (mutluluk, sevgi, üzüntü...), beğeniler, büyüme, aile, ev, okul, misafir, engelliler, yaşlılar, barış, dayanışma, hoşgörü, kurallar vb.

Programda uygulanması istenen diğer dört tema ise önerilen temalardan seçilebileceği gibi, öğretmenlerin kendi belirledikleri temalardan da seçilebilir. Seçmeli olarak adlandırılan bu temalar Tablo 3’te verilmiştir. Kaynak: MEB, (2005 c: 180)

Tablo 3. 2. Sınıfı Türkçe Dersinde Okutulacak Seçmeli Temalar

SEÇMELİ TEMALAR	İÇERİK ÖNERİLERİ
GÜZEL ÜLKEM TÜRKİYE	Tarihî ve turistik yerler, coğrafya, iklim, ürettiklerimiz, şehirler, akarsular vb.
YENİLİKLER VE GELİŞMELER	Bilgi ve iletişim teknolojisindeki gelişmeler sosyal değişimler, buluşlar.
OYUN VE SPOR	İzcilik, takım sporları, bireysel sporlar, yüzme oyunları, başarılı sporcular, oyuncaklar, vb.
DÜNYAMIZ VE UZAY	Gökyüzü, yıldız, ay, gezegen, güneş, bulut, okyanus, iklim, kıta, astronot, vb.
ÜRETİM-TÜKETİM VE VERİMLİLİK	Meslekler, reklâm, alışveriş, iş yaşamı, giysiler, yiyecekler, tasarruf vb.
HAYAL GÜCÜ VE GİZEMLER	Düşler, rüyalar, gizemli olaylar, başka dünyalara yolculuk, gökkuşağı vb.
EĞİTSEL VE SOSYAL ETKİNLİKLER	Sinema, tiyatro, düğün, kutlama, sirk, lunapark, kamp, gezi sınıf ve okul seçimleri deneyler tatil vb.
KURUMLAR VE SOSYAL ÖRGÜTLER	TBMM, Belediyeler, Valilik, güvenlik kurumları, dernekler, üniversiteler, yardım kurumları vb.
DOĞAL AFETLER	Deprem, sel, çığ, kasırga, arama ve kurtarma, doğal afetlere karşı alınacak önlemler, vb.
GÜZEL SANATLAR	Resim, ebru, hat, ressamlar, bale, seramik, heykel, müzik, Âşık Veysel, Barış Manço, Ozanlar, vb.

2.6.7. Etkinlikler

Etkinlikler, öğretim programlarında belirlenen kazanımları gerçekleştirmeye yönelik öğretmenlerinin rehberliğinde öğrenciler tarafından yapılan çeşitli eğitsel çalışmalardır. Türkçe öğretiminde beceriler, uygulamalar yoluyla geliştirilebilir (Sever 2006). Öğretim programında yer alan etkinlikler öneri ve örnek niteliğindedir. Kılavuz

kitapta bulunan ve öğrenme alanlarına göre sınıflandırılmış etkinlikler ise öğretmene sınıf içi bir etkinliğin nasıl plânlanması gerektiği konusunda yardımcı olmaktadır. Programda etkinlikler bir öğrenme alanındaki tek kazanıma dönük olabileceği gibi birkaç kazanıma yönelik de olabilir. Bunun yanında öğretmenin, çevre şartlarına, okulun imkânlarına ve öğrencilerin özelliklerine göre belirlenen kazanımları gerçekleştirmeye yönelik ek etkinlikler düzenlemesine de olanak verilmektedir (Temur, 2007 : 361)

BÖLÜM III

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde yeni Türkçe Öğretim Programı ile ilgili yapılmış araştırmalara yer verilmiştir. Güneş, (2004:54-55) “İlköğretim Programlarında Yeni Yaklaşımlar, Türkçe (1- 5. sınıf)” başlıklı makalesinde, hızla gelişen bilim ve teknolojinin, eğitim alanında yapılandırmacı eğitim yaklaşımlarını öne çıkardığını, neticede de öğrenci merkezli anlayışla öğrencinin zihinsel becerilerinin geliştirilmesine ve bilginin yapılandırılmasına ağırlık verilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Aynı makalede “Yeni Türkçe Öğretim Programında” öğrencilerin kazanmaları beklenen bilgi ve becerilerden, öğrenme alanlarından, etkinliklerden ve değerlendirme sürecinden bahsetmiştir.

Coşkun, (2005:421-476) “İlköğretim Dördüncü ve Beşinci Sınıf Öğretmen ve Öğrencilerinin Yeni Türkçe Dersi Öğretim Programıyla İlgili Görüşleri” adlı araştırmada, 14 öğretmen ve 124 öğrencinin görüşlerini değerlendirmiştir. Araştırma bulguları; öğretmenlerin yeni programa yönelik aldıkları hizmet içi eğitimin süre, organizasyon, örnek etkinlikleri ve derslere yer verme açılarından yetersiz olduğunu düşündüklerini, zaman zaman materyal sıkıntısı çektiklerini buna rağmen yeni programı çok olumlu bulduklarını ortaya koymuştur.

Coşkun, öğrencilerin yeni etkinlikler sayesinde konuları daha iyi anladıklarını, düşüncelerini daha rahat ifade edebildiklerini ve bunun sonucu olarak da derslerin daha eğlenceli geçtiğini belirtmiştir. Araştırmacı yeni programın pilot uygulamasında ortaya çıkan bazı eksikliklerin giderilmesi ve öğretmenlerin yeni programı uygulamada deneyim kazanması durumunda programın çok daha verimli olacağını belirtmiştir.

Aşkar, vd; (2005) “Yeni İlköğretim Programlarını İnceleme ve Değerlendirme Raporu”, uzman görüşüne dayalı doküman incelemesine dayanmaktadır. Program dış ve iç ölçütler olarak ele alınmıştır. Dış ölçütler için daha önce yürürlükte olan öğretim programları ve yurt dışındaki programlar referans alınmış; iç ölçütler ise programın temele aldığı yaklaşım, değerler/beceriler, açıklık, esneklik, öğrenciye görelilik, süreklilik ve tutarlılık olarak belirlenmiştir. Raporda ayrıca, programların özellikleri farklı açılardan ele alınmış ve yürütülmesi ile ilgili önerilere de yer verilmiştir.

Bukova-Güzel ve Alkan (2005:388-420), “Yeniden Yapılandırılan İlköğretim Programı Pilot Uygulamasının Değerlendirilmesi” adındaki araştırmalarında, yeni

programın pilot uygulamasının öğrenciler tarafından, öğretmenlere göre daha çok benimsendiğini, ayrıca hem öğrenciler hem de öğretmenlerin uygulamanın kendilerine yüklediği yeni ödevleri tam olarak yerine getirmekte sıkıntı içinde olduklarını belirlemiştir. Ayrıca, yeni programın felsefesine göre; daha çok rehber ve çalışma grubunun önemli bir elemanı olması gereken öğretmen hâlâ otorite olma özelliğini kullanmada ısrarcı olduğunu, bu istekle çalışan öğretmenler oldukça yeni programın başarısız olacağı görülmüştür. Öğretmenlerin yeni ölçme araçlarını kullanmada da sıkıntıda olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonucunda öneriler şu şekilde sıralanmıştır. Öğretmenleri meslek içi bilgilendirme, var olan bilgileri geliştirme çalışmaları, öğrenme araçlarını özellikle bilgisayar ile interneti çok iyi kullanma becerisini geliştirme konularında çalışmalar yapılmalıdır. Öğretmen yetiştiren eğitim fakülteleri ile işbirliği içerisinde çalışmalar yapılmalıdır.

Gömlüksiz (2005:371-384), “Yeni İlköğretim Programının Uygulamadaki Etkililiğinin Değerlendirilmesi” adındaki yaptığı araştırmada; 2004–2005 eğitim öğretim yılında, yeni ilköğretim programının uygulandığı pilot okullarda görev yapan öğretmenlerin, yeni programın uygulanmasına ve etkililiğine ilişkin görüşlerini ortaya koymuştur. Araştırma için bir ölçek geliştirmiş ve bu ölçek önce Diyarbakır ilindeki pilot okullarda görev yapan 124 öğretmene, daha sonra pilot uygulamanın yapıldığı diğer sekiz ildeki pilot okullarda görev yapan 982 öğretmene uygulanmıştır. Araştırma ile okullardaki eğitim ortamının, yeni programın uygulanmasına uygun olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmada elde edilen sonuçlar; öğretmenlerin hemen hemen hepsinin programı öğrenci merkezli eğitim anlayışına yönelik çoklu zeka kuramına göre uyguladıklarını belirlemiş, öğrencilerin yeni program ile daha aktif olduğunu belirlemiştir. Programın dayandığı temel kuramlardan biri olan çoklu zeka kuramına dayalı uygulamaların, öğrenmede niteliği artırdığının gözlemlendiğini belirtmiştir.

“Eğitim Programları ve Öğretim Alanı Profesörler Kurulu İlköğretim 1- 5. Sınıf Öğretim Programlarını Değerlendirme Toplantısı Eskişehir Bildirisinde” (2005), Avrupa Birliğine uyum çalışmaları neticesinde, toplumsal yaşam ve sistemlerde değişikliğin zorunluluğunu, bu sebeple de “öğrenci merkezli” ya da “yapılandırmacı” yaklaşımdan hareketle etkinlik temelli, öğrencinin aktif katılımının sağlandığı, dersler arası yatay ve dikey geçişi dikkate alan, sınıf içi ve dışı öğrenci deneyimlerini bütünleştirmeye çalışan bir anlayışla program hazırlandığını belirten kurul, çalışmada

program geliştirme süreci bakımından ve ilkeleri yönünden önemli eksikliklerin olduğunu ve uygulamada ciddi sorunlar yaşandığını belirtmişlerdir. Bunlar:

- a. Programın, ülkenin felsefe, gereksinim ve yaşantılarından alınmadığı,
- b. Yeni İlköğretim Programı hazırlanırken önceki program geliştirme çalışmalarının göz ardı edildiği,
- c. Yeni İlköğretim Programı hazırlanmasında, önceki programın değerlendirilmesine dayalı bilimsel dönütlerden yararlanılmadığı,
- d. Yeni İlköğretim Programının tek bir eğitim yaklaşımına (yapılandırmacılık) dayandırılmasının doğru olmadığı,
- e. Yeni İlköğretim Programının hazırlanmasında, ilköğretim basamağında uygulanmakta olan programların geliştirilmesi yerine, başka ülkelerde uygulanan programların uyarlaması yoluna gidilmiş olması,
- f. Yeni İlköğretim Programının hazırlanmasının kısa bir zaman dilimine sığdırılmış olması nedeniyle, program geliştirme çalışmalarının bir sistem bütünlüğü içinde ele alınmasını engellemiş olması,
- g. Yeni İlköğretim Programının deneme uygulamasının zaman ve kapsam yönünden yetersiz kalınmış ve değerlendirmede subjektif olunması,
- h. Yeni İlköğretim Programının deneme uygulanması öncesinde öğretmenlerin yeterli düzeyde hizmet içi eğitimden geçirilmemiş olması şeklindedir.

Çınar, E. Teyfur, M. Teyfur, (2006:47-64), “İlköğretim Okulu Öğretmen ve Yöneticilerinin Yapılandırmacı Eğitim Yaklaşımı ve Programı Hakkındaki Görüşleri” adındaki çalışmasının amacı ilköğretim okulu öğretmen ve yöneticilerinin yapılandırmacı eğitim yaklaşımı ve yeni programlar hakkında görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırmanın örneklemini, 2005 yılında Ağrı ilinde görev yapan ve yeni öğretim programları tanıtım eğitimine katılan, rastgele seçilmiş 195 ilköğretim okulu öğretmeni ve yöneticisi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen “Yapılandırmacı Eğitim Yaklaşımını Değerlendirme Anketi” kullanılmıştır. Araştırmaya katılanlar yapılandırmacı eğitim yaklaşımı ve buna dayalı olarak hazırlanan öğretim programı hakkında genel olarak olumlu tutum sergilemektedirler. Bunun yanında yeni programın öğretmene daha fazla yük getireceğini, ayrıca yeni programın başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için gerekli alt yapı ve olanakların yetersiz olduğunu da düşünmektedirler.

BÖLÜM IV

YÖNTEM

Bu bölümde; araştırmanın yöntemi, çalışma grubu, veri toplama araçları ve verilerin elde edilmesi, gözlem formunun uygulanması, görüşme formunun geliştirilip uygulanması, dokümanların toplanması ve verilerin analizi ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

4.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Nitel araştırma, "gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma türü" olarak tanımlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2006:36). Çalışma iki kısımdan oluşmaktadır. Birinci yöntem olarak görüşme yöntemi uygulanmıştır. Görüşme için örnekleme alınacak öğretmenlerin tümüne başvurulmuştur. İkinci yöntem olarak ise Öğretmen Değerlendirme Formları kullanılarak ölçme ve değerlendirme çalışması yapılmıştır. Değerlendirme formları ile yalnızca bir sınıfta çalışma yapılmıştır. Araştırmamıza kaynaklık eden öğretmenlerin 2009-2010 eğitim öğretim yılında görevli oldukları okulların listesi Tablo 6'da verilmiştir.

4.2. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Elde Edilmesi

Veriler, nitel araştırmada veri toplama araçları kullanılarak elde edilmiştir. Bunlar, görüşme ve doküman inceleme yöntemidir. Araştırmamızın geçerlik ve güvenilirlik niteliği kazanması için veri çeşitlenmesine gidilmiştir. Bunlar:

- i. Görüşme yoluyla veri toplama,
- ii. Doküman temini yoluyla veri toplama.

4.3. Araştırmanın Yapıldığı Çalışma Grubu (Örneklem)

Alınan örneklemin evreni temsil etmesi bakımından 4 ilden farklı sosyo-kültürel çevrelerdeki okullar tercih edilmiştir. Görüşme yoluyla yapılan incelemede İstanbul, Bingöl, Elazığ ve Adıyaman ilindeki MEB'e bağlı ilköğretim okullarında 2009 – 2010 eğitim öğretim yılında görev yapan 10 adet 2. sınıf öğretmen ile araştırmanın örneklemini oluşturulmuştur. Bununla beraber doküman temini yoluyla yapılan incelemede ise İstanbul ilinde bulunan Beykoz Mahmut Şevket Paşa ilköğretim okulu 2. sınıf öğrencileri araştırmanın örneklemini oluşturur. Uygulama yapılan sınıfın mevcudu 20 kişiden oluşmaktadır.

4.4. Görüşme Formunun Geliştirilip Uygulanması

Görüşme formundaki sorular problem ve alt problemler düşünülerek hazırlanmıştır. Örneklemimizde bulunan 10 öğretmenin tümüne görüşme formu soruları sorulmuştur (Bkz. Ek 1). Görüşme formunda bulunan sorular hazırlanırken, öncelikle etkinliklerin kazanımları hangi düzeyde gerçekleştirdiğini bulmak için konuyla ilgili daha önce yapılan çalışmalardan¹ da faydalanılarak sorular belirlenmiş daha sonra konu ile ilgili uzman kişilerin görüşleri doğrultusunda soru sayısı 18'e düşürülmüştür. Soru belirlenirken görüşlerine başvurulmuş kişilerin listesi Ek. 1'de verilmiştir.

4.5. Doküman Temini Yoluyla Veri Toplama

Sınıf öğretmeni tarafından belirtilen, Türkçe dersindeki etkinliklere katılma ve kazanımları edinebilme düzeyleri; içerik analizine tabi tutularak, elde edilen veriler ışığında yapılması düşünülen öneriler ilgili bölümde belirtilmiştir. 2. sınıf boyunca işlenmiş olan konularla ilgili öğretmen değerlendirme formları; öğrencilerin etkinliklere katılımı, etkinliklerin yapabilme oranları ve kazanımları edinebilme düzeyleri ile ilgili önemli bilgiler vermektedir. Bu öğretmen değerlendirme formları şunlardır:

1. Değerlendirme Ölçütleri (tema sonlarında bulunan)
2. Dinleme Alanı Gözlem Formu (Form 1)
3. Konuşma Alanı Gözlem Formu (Form 2)

¹ (Odabaşı, 2007:98)

4. Okuma Alanı Gözlem Formu (Form 3)
5. Yazma Alanı Gözlem Formu (Form 4)
6. Görsel Okuma ve Görsel Sunu Alanı Gözlem Formu (Form 5)
7. Öğrenme Süreci Genel Gözlem Formu (Form 6)
8. Yazma Genel Değerlendirme Formu (Form 7)
9. Dönemlik Öğrenci Dil Değerlendirme formu (Form 8)

4.6. Veri Çözümleme Teknikleri

Doküman temini yoluyla elde edilen verilerin oluşturulmasında şu yol izlenmiştir:

“Değerlendirme ölçütleri” doldurulurken, öğrencilerin etkinliklere katılım düzeyi ve öğrenci çalışma kitabındaki her temanın sonunda bulunan “kendimizi sınavalım” uygulamasına verilen cevaplar dikkate alınmıştır. Bu formlar doldurulurken süreç odaklı bir performans değerlendirme yaklaşımı yapılmıştır. Buradan elde edilen istatistiki veriler, daha sonra gözlem formlarını doldurmak üzere kullanılmıştır.

Gözlem formları doldurulurken, daha çok ürün odaklı bir performans değerlendirme yaklaşımı yapılmıştır. “Form 5” için beş kriterlik bir tanımlamadan oluşan puanlama yönergesi yapılırken, diğer formlar için üç puanlık bir ölçek yapılmıştır. Öğrencilerin tek tek isimleri yazılmamış olup; toplam 20 öğrencinin “başarılı”, “gelişmesi gerekir” ve “yeterli değil” gibi 3 düzey arasından uygun olan bölüme dağılımları yapılmıştır. Gözlem formlarında ise değerlendirme kontrol listesi oluşturulurken; kazanımları istenen ölçüde edinen öğrenci için “3”, kısmen edinen öğrenci için “2”, edinemeyen öğrenci için ise “1” yazılıp; bunlar, hem öğrencilerin o alandaki bütün kazanımlardaki durumunu belirlemek için, hem de ayrı ayrı her kazanım alanının, sınıftaki gerçekleşme düzeyini belirlemek için kullanılmıştır. Öğrencilerin performansı değerlendirilirken değerlendirme ölçütleri ile 2. 3. 4. 5. ve 6. formlarda analitik puanlama yönergeleri diğer formlarda ise bütüncül bir puanlama yönergesi kullanılmıştır.

4.4.1. Görüşme Yöntemiyle Elde Edilen Verilerin Analizi

Görüşme yöntemi uygulanarak elde edilen veriler üzerinde içerik çözümlemesine gidilmiştir. Görüşme formu ile elde edilen metinler üzerine kodlama ve temalandırma yapılarak ilgili notlar düşülmüş, ardından kod ve temalardan hareketle yorumlamalar yapılmıştır.

Örneklemdaki öğretmenlerin, görüşme formundaki sorulara verdiği cevaplar her soru için ayrı olacak şekilde analiz edilmiştir. Görüşme yoluyla elde edilen verilerin içerik analizi yapılırken, kodlama; elde edilen verilerin analizinde, betimleme ve yorumlama tekniklerinden yararlanılmıştır.

4.4.2. Doküman Temini Yoluyla Elde Edilen Verilerin Analizi

Doküman temini yoluyla elde edilen verilerin analizi yapılırken tarama yapma ve çıkarımda bulunma tekniğinden yararlanılmıştır. Yapılan değerlendirmede sınıfın çoğunluğu tarafından gerçekleştirilen kazanımlar başarılı kabul edilmiştir. Sınıfın çoğunluğu tarafından edinilemeyen kazanımlar ise başarısız kabul edilmiştir. Gözlem formları incelenerek sonuçlar çıkarılmış ve elde edilen bulgular üzerinde yorum yapılmıştır (Bkz. Ek: 2) Öğrencilerin bu değerlendirmede almış oldukları puanlar doğrultusunda -her öğrenci için ayrı olmak üzere- “Dönemlik Öğrenci Dil Değerlendirme Formu” doldurulmuştur (Bkz. Ek: 3). Bu form doldurulurken, belirlenen kazanım alanındaki gözlem formunda öğrenciler en çok hangi puanı almışsa, bu puan değerlendirme formundaki ilgili boşluğa işaretlenmiştir.

BÖLÜM V

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırma yapılan okulların hiçbirisi birleştirilmiş sınıf değildir. Bu bölümde görüşme ve dokümanlarla elde edilen veriler, analiz çeşitlemesi yoluyla incelemeye tabi tutulmuştur.

5.1.Kişisel Bilgilerle İlgili Bulgular

Tablo 4. Araştırmaya Katılan Sınıf Öğretmenlerinin Çalıştıkları İllere Göre Dağılımı

Öğretmenlerin Buldukları İller	f
İstanbul	6
Elazığ	2
Bingöl	2
Adıyaman	1
Toplam	10

Tablo 4'e bakıldığında araştırmaya katılan öğretmenlerin %60'ı İstanbul'da, %20'si Elazığ'da, %20'si Bingöl'de ve %10'unun Adıyaman'da olduğu görülmüştür. Tablo 4'e göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun (6 kişi) İstanbul'da olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Sınıf Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı

Yerleşim Yeri	f
İl ve İlçe Merkezi	3
Kasaba	1
Köy	6
Toplam	10

Tablo 5'e göre araştırmaya katılan öğretmenlerin yerleşim yerlerine göre dağılımına bakıldığında % 30'unun il ve ilçe merkezlerinde, %10'unun kasabada, % 60'ının köyde görev yaptıkları görülmüştür. Ancak köylerin bir kısmı İstanbul'da bulunmaktadır. İstanbul'un köyleri ise, veli ve öğrenci profili bakımından Anadolu'nun sıradan bir iline yakın özelliklere sahiptir.

Tablo 6. Araştırma Yapılan Okullar ve Okulların 2. Sınıflarındaki Öğrenci Sayısı

Okulun Adı	2. Sınıf Öğrenci Sayısı
Beykoz Mahmut Şevket Paşa İlköğretim Okulu	20
Beykoz Ali Bahadır İlköğretim Okulu	14
Beykoz Elmalı İlköğretim Okulu	24
Beykoz Hacı Numan İlköğretim Okulu	38
Beykoz Soğuksu İlköğretim Okulu	32
Bingöl Kırkağıl İlköğretim Okulu	15
Kovancılar Kulundere İlköğretim Okulu	6
Arıcak Küplüce İlköğretim Okulu	10
Tatvan Aydınlar İlköğretim Okulu	36
Bingöl Çavuşlar İlköğretim Okulu	12
Toplam Okul Sayısı: 10	Ortalama Öğrenci Sayısı: 20.7

Tablo 6'ya bakıldığında araştırma yapılan okulların 2. sınıflarındaki öğrencilerin aritmetik ortalaması 20.7'dir. Araştırma yapılan sınıfların sadece 3 tanesinde 30 kişiden fazla öğrenci bulunmaktadır.

Tablo 7. Sınıf Öğretmenlerinin 2. Sınıfı Okutma Sayılarına Göre Dağılımı

2. Sınıfı Kaç Kez Okuttukları	f
1 Kez	6
2 Kez	2
3 Kez	0
4 Kez ve Üzeri	2
Toplam	10

Tablo 7'ye baktığımızda araştırmaya katılan öğretmenlerimizin çoğunun (%60-6 kişi) 2. Sınıfı ilk kez okuttukları belirlenmiştir. 2 öğretmenimizin daha önce 2 kez, 2 öğretmenimizin ise 4 ya da üzeri sayıda okuttukları belirlenmiştir.

5.2. Görüşme Sorularıyla Elde Edilen Cevapların Nitel Yaklaşımla İçerik Analizi (Kodlayarak Temalandırma ve Temalara Anlam Vererek Yorumlama)

Bu bölümde 10 kişiden oluşan ilköğretim 2. Sınıflarında görevli öğretmenlere sorular yöneltilmiştir. Verilen cevaplar üzerine temalanlandırma yapılmış ve daha sonra bu temalar açıklanmıştır.

A1, A2, A3... Öğretmenlere yöneltilen sorular

Ö1, Ö2, Ö3, Ö4..... Görüşüne başvuru kaynak kişiler (2. sınıf öğretmenleri)

[1], [2], [3]... Kayda değer cevaplar (kelime, cümle ya da paragrafın numarası)

Tablo 8. Belirlenen Etkinliklerin 2. Sınıf Seviyesine Uygunluğu

<p>A1. Genel olarak belirlenen etkinliklerin 2. sınıf seviyesine uygun olduğunu düşünüyor musunuz?</p> <p>Ö1: Etkinlikler genelde 2. Sınıf seviyesine uygun olmakla birlikte, kolaydan zora bir öğretim metoduyla düzenlenmemiş olmasını eksiklik olarak görüyorum. Çünkü öğrenciler dönem başında tatilden okumayı unutmuş geliyorlar. Ayrıca sözlük kullanmayı gerektiren etkinliklerin çocukların seviyesinin üzerinde düzenlenmiş olduğunu düşünüyorum. [1]</p> <p>Ö4, Ö6, Ö8, Ö10: Kolay ya da zor etkinlikler var, ancak genelde uygun. [2]</p> <p>Ö2, Ö3,: Önemli bir kısmını uygun buluyorum, ancak sadece merkez okullarını hedef kitle kabul eden etkinlikler oldukça fazla. Etkinlikleri hazırlarken kırsal kesimde yaşayan insanların da dikkate alınarak yapılması gerektiğini düşünüyorum. [3]</p> <p>Ö5, Ö7: Hayır, etkinlikleri 2. Sınıf seviyesine göre ağır buluyorum. [4]</p> <p>Ö9: Hayır bazı etkinlikler seviyenin üstünde. Özellikle yeni bir şey üretmeye dayalı etkinlikleri seviyenin üstünde buluyor [5]</p>	<p>Dönem başında basitten karmaşığa şeklinde etkinlikler düzenlenmeli</p> <p>Genelde uygun Bir kısmı uygun Kırsal kesim dikkate alınmamış</p> <p>Genelde uygun değil yaratıcılıkla ilgili etkinlikler seviyenin üstünde</p>
--	---

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

Belirlenen etkinliklerin 2. Sınıf seviyesine uygunluğu sorulduğunda çalışmamıza katılan öğretmenler, etkinliklerin genel olarak uygun olduğunu belirtmiştir [2]. Bir öğretmen soruya dönem başındaki etkinliklerin daha basit hazırlanması gerektiğini ve sözlük kullanmayı gerektiren etkinliklerin daha basit düzenlenmesi gerektiğini belirterek cevap vermiştir [1]. Bir kısmını uygun bulduğunu belirten öğretmenlerden biri kırsal kesimde yaşayan öğrencileri yeterince dikkate almadan hazırladıklarını belirtiyor [3]. Çalışmaya katılan iki öğretmen ise etkinliklerin genelde uygun olmayıp, seviyenin üstünde olduğunu belirtiyor [4]. Bir öğretmen ise özellikle yaratıcılık, yeni bir şeyler üretme ile ilgili etkinlikleri öğrencilerin yapma da zorlandıklarını belirtiyor [5].

Tablo 9. Etkinliklerin Uygulanabilirlik Durumu

A2. Etkinlikleri uygulanabilir buluyor musunuz? Çevre ve öğrencilerin özelliğine göre ek etkinlikler düzenliyor musunuz?	Etkinliklerin uygulanabilirliği
<p>Ö1: Uygulanabilir buluyorum, ancak sözcük öğreniyorum etkinliğinde çocuklar kelimeleri sözlükte bulmakta zorlanıyor. Ayrıca uzun yazı isteyen etkinlikleri öğrenciler isteksiz yapıyor. Çoğu zaman da yarıda bırakıyor. Ayrıca yeterince görsellerle desteklenmemiş etkinlikler mevcut. Şiir yazma türündeki etkinliklerde ise çocuklar çok zorlanıyorlar. Özellikle de bazı kelimelerle şiir kısıtlanıyorsa daha bir isteksiz oluyorlar. Basit de olsa bu yaşta şiir yazılmaması gerektiğine inanıyorum. Bazen ilave olarak ölçme ve değerlendirme için sınav türünde uygulamalar yapıyorum [1].</p> <p>Ö2: Her etkinlik uygulanabilir değil. Etkinliklerin çoğunu okulun şartlarına ve öğrencilerin seviyesine göre ayarlamak zorunda kalıyorum. Bazıları zaman ve imkanlar dahilinde yapılamıyor [2].</p> <p>Ö3, Ö5, Ö6, Ö7: Kısmen buluyorum. Ek etkinlikler uyguluyorum. Bazen kendim hazırlıyorum, bazen de internetten seviyelerine uygun olanı bulup uyguluyorum [3].</p> <p>Ö4: Çevre ile etkileşim az olduğu için birbirinden farklı etkinlikler uygulamaya çalışıyoruz. Üç boyutlu maketler, video ve slaytlar ve hareketli oyunlarla farklı etkinlikler yapıp öğrenmeyi kalıcı hale getirmeye çalışıyoruz [4].</p> <p>Ö8, Ö9: Evet genelde uygun. Çocukların seviyesine uygun olmayan kısımlarda uygulama zor [5].</p> <p>Ö10: Etkinlikleri uygulanabilir buluyorum. Çevre ve aile yapılarına uygun ek etkinlikler düzenliyorum. Oyun ve drama çalışmalarına ağırlık veriyorum. Bazı etkinlikler oyunlaştırılarak işleniş açısından zenginleştirilmesi gerektiğini düşünüyorum [6].</p>	<p>Sözlük kullanmayı gerektiren etkinlikler zor</p> <p>Uzun yazı isteyen ve şiir yazma türünde etkinlikler isteksiz ve eksik yapılıyor</p> <p>Okulun şartlarına uyarlıyorum Zaman kısıtlaması var</p> <p>Ek etkinlikler uyguluyorum</p> <p>Genelde uygun</p> <p>Oyun ve drama çalışması yapıyorum</p>

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

Etkinliklerin uygulanabilirliğini tespit etmek için sorduğumuz soruya cevap veren öğretmenlerimizin yaklaşık yarısı etkinlikleri kısmen uygulanabilir bulduklarını ve internetten de ek etkinlikler bulup uyguladıklarını belirtmiş [3]. Bir öğretmenimiz; uygulanabilir bulunduğunu ancak uygulanması zor olan etkinliklerin mevcut olduğunu belirtmiş. Sözlük kullanmayı gerektiren etkinliklerde çocukların sözlükten kelime bulmakta zorlandıklarını, uzun yazı gerektiren etkinliklerde çocukların isteksiz ve katılımın düşük olduğu. Şiir yazma türündeki etkinliklerde – özellikle de bazı

kelimelerle kısıtlanan şiirlerde- çocukların isteksiz olduklarını ve bazı etkinliklerin yeterince görsellerle desteklenmediğini belirtmiş. Kendimizi sınav türündeki etkinliklerin benzerlerini uyguladığını belirtmiş [1]. Bir diğer öğretmen etkinlikleri okulun şartlarına ve öğrencilerin durumuna göre ayarlamak durumunda kaldığını belirterek, zaman ve öğrenci ve imkanlar dahilinde yapılamayan etkinlikler olduğunu belirtmiş [2]. Görüşmeye katılan bir öğretmenimiz çevre etkileşiminin az olması nedeniyle üç boyutlu maketler, video ve slaytlar ve hareketli oyunlarla farklı etkinlikler düzenleyip uyguladığını belirtmiş [4]. Üç öğretmenimiz genelde uygun cevabını verirken [5], bunlardan biri oyun ve drama çalışmalarına ağırlık verdiğini belirtmiş [6].

Tablo 10. Etkinliklerin Belirlenen Kazanımlara Uygun Bulunma Durumu

A3. Türkçe öğrenci çalışma kitabındaki etkinlikleri belirlenen kazanımlara uygun buluyor musunuz?	
<p>Ö1: Kısmen uygun buluyorum [1].</p> <p>Ö3, Ö4, Ö6, Ö8, Ö9: Evet, uygun buluyorum [2].</p> <p>Ö5: Kazanımlara uygun, fakat yeterli tekrar olmadığından kazanımları gerçekleştirme yetersiz kalıyor [3].</p> <p>Ö10: Görsel ağırlıklı oyunlardan oluşan etkinliklerin daha çok olması gerektiğini düşünüyorum [4].</p>	<p>Kısmen uygun Genelde uygun</p> <p>Yeterli tekrar yok</p>

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

Bu soruya cevap veren öğretmenlerimizin yarısı uygun bulunduğunu belirtmiştir [3]. Bir öğretmenimiz genelde uygun bulduklarını belirtmekle beraber yazım ve imla gibi alanlarla ilgili kazanımları gerçekleştirme yetersiz gördüğünü belirtmiştir [1]. Bir öğretmenimiz yeterli tekrar olmadığından yakınırken [3], bir diğeri görsel ağırlıklı oyunlardan oluşan etkinliklerin yetersizliğini dile getirmiştir [4].

Tablo 11. Etkinliklerin Kazanımları Gerçekleştirme Durumu

<p>A4. Türkçe öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin kazanımları gerçekleştirdiğini düşünüyor musunuz?</p> <p>Ö1: Yazma kurallarını uygulama gibi alanların dışında, etkinliklerin kazanımları gerçekleştirdiğini düşünüyorum [1].</p> <p>Ö2, Ö3, Ö8, Ö9: Evet, öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin kazanımları gerçekleştirdiğini düşünüyorum [2].</p> <p>Ö5, Ö6, Ö10:Kazanımları kısmen gerçekleştirdiğini düşünüyorum. [3]</p> <p>Ö7: Hayır gerçekleştirdiğini düşünmüyorum. [4]</p>	<p>Yazma alanında bazı kazanımları gerçekleştiriyor</p> <p>Evet gerçekleştiriyor</p> <p>Kısmen gerçekleştiriyor</p> <p>Gerçekleştiriyor</p>
---	---

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

Türkçe öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin kazanımları gerçekleştirme durumunu sorduğumuz öğretmenlerden dördü kazanımları gerçekleştirdiğini [2], biri yazım ve imla gibi alanlar dışında gerçekleştirdiğini [1] söylemiştir. Görüşmeye katılan üç öğretmenimiz kısmen gerçekleştirdiğini [3]. Bir öğretmenimiz ise bu etkinliklerin kazanımları gerçekleştirmediğini iddia etmiştir [4].

Tablo 12. Etkinlikleri Uygulamadaki Güçlükler

<p>A5. Etkinlikleri uygulamada güçlüklerle karşılaşılıyor musunuz? Karşılaşıyorsanız bu güçlükler nelerdir?</p> <p>Ö1, Ö3: Sözcük öğreniyorum etkinliğini uygulamakta zorlanıyorum. Çünkü çocuklar sözlükten sözcük bulmakta zorlanıyor. Öğrencilere bir defalığına mahsus olmak üzere sözlük dağıtılması gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca her öğrencide sözlük olmayabiliyor. Kitabın arkasına daha geniş kelime içerikli sözlük konulabilirdi. Ayrıca çocuklar için o yaşta renksiz sadece yazı olan sözlüklerle uğraşmak sıkıcı oluyor. Çocuklar için resimli sözlükler yapılabilirdi. Harflerin yerinin daha iyi kavratacak, görsellerle de desteklenecek etkinlikler çalışma kitabına konulabilirdi. Yazma ile ilgili “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma” alanındaki etkinlikleri uygularken de güçlük çekiyorum. Çocukların seviyesinin üstünde olduğunu düşünüyorum [1].</p> <p>Ö2: Zamanın kısıtlı olması ve öğrenci seviyesini aşan karmaşık düzeyde etkinliklerin olmasından dolayı sorun yaşıyorum [2].</p> <p>Ö3, Ö5, Ö9: Köy okulları için ayrı etkinlikler düşünülmeli. Hayal gücüne dayalı etkinlikleri uygulamada zorlanıyorum [3].</p> <p>Ö4: Bazı etkinliklerin yapılması için veli desteği gerekiyor. Fakat özellikle köy yerlerinde veliler çocuklara ilgisiz. Bu nedenle veli desteği gereken bazı etkinlikleri uygulamakta zorluk çekiyorum [4].</p> <p>Ö6: Özellikle doğu bölgelerindeki okullarda çocukların Türkçe düşünme ve düşündüklerini ifade etme konusunda yetersiz kalmaları nedeniyle birçok etkinliği uygulamada zorluk çekiyorum [5].</p> <p>Ö7: Çoğu etkinliklerin etkinlik kitabına yazılması öğrencilerin yazılarını olumsuz etkiliyor [6].</p> <p>Ö8: Genelde karşılaşmıyorum [7].</p> <p>Ö10: Araç-gereç sıkıntısı yaşıyorum. Özellikle el işi çalışmalarında, resimle anlatımda ve drama çalışmalarında araç-gereç sıkıntısı yaşıyorum [8].</p>	<p>Sözlük kullanımında sıkıntılar</p> <p>Etkinlik kitabına yazılması</p> <p>“Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma” gibi etkinlikler seviyesinin üstünde</p> <p>Zaman yetersizliği ve öğrencilerin seviyesinin üstünde olması</p> <p>Kırsal kesim ile ilgili problemler</p> <p>Veli ilgisizliği</p> <p>Anadilden kaynaklanan problemler</p> <p>Araç-gereç sıkıntısı</p>
---	---

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

Etkinlikleri uygulamada ne tür güçlüklerle karşılaşıyorsunuz şeklinde sorduğumuz soruya iki öğretmenimiz sözlük kullanmadaki sıkıntılar nedeniyle öğrencilerin sözcük öğreniyorum etkinliğinde zorlandıklarını ayrıca yazma ile ilgili “Tür, Yöntem ve Tekniklere Uygun Yazma” gibi etkinlikleri çocukların seviyesinin

üstünde bulunduğunu belirtmiştir [1]. Bir öğretmenimiz zamanın yetersizliğinden ve öğrencilerin seviyesinin üstünde etkinliklerin bulunmasından yakınmıştır [2]. Ancak görüşmenin yapıldığı yıl Türkçe dersinin haftalık 12 ders saati olması göz önüne alındığında zaman kısıtlaması olduğunu söylemek güç. Görüşmeye katılan üç öğretmenimiz ise etkinliklerin hazırlanırken kırsal kesimde yaşayan insanların düşünülmesi gerektiğini belirtmiştir [3]. Bir öğretmenimiz veli desteği gereken bazı etkinliklerde velilerin ilgisizliğinden dolayı bu etkinlikleri uygulamada zorlandıklarını belirtmiştir [4]. Bir diğer öğretmenimiz anadilde eğitim yapılmamasından kaynaklanan problemler olduğunu belirtmiştir [5]. Soruya cevap veren bir öğretmen etkinliklerin etkinlik kitabına yazılması öğrencilerin yazılarını olumsuz etkilediğini belirtirken [6], diğer bir öğretmen etkinlikleri uygularken bir güçlükle karşılaşmadığını belirtmiştir [7]. Araç gereç sıkıntısı yaşadığını belirten öğretmenimiz ise, özellikle el işi çalışmalarında, resimle anlatımda ve drama çalışmalarında materyal eksikliğinden yakınmaktadır [8].

Tablo 13. Kazanımları Gerçekleştirmede Yetersiz Görülen Etkinlikler

<p>A6. Öğrenme alanlarına yönelik belirlenen kazanımları gerçekleştirmede yetersiz gördüğünüz etkinlikler var mı?</p>	
<p>Ö1: Bazı kazanımları gerçekleştirmede yetersiz buluyorum. Örneğin; yazma ile ilgili kazanımlardan anlamlı ve kurallı cümleler yazma, noktalama işaretlerini yerinde kullanma ve imla kurallarını uygulama gibi kazanımları edindirmede yetersiz buluyorum [1].</p> <p>Ö3, Ö8, Ö9: Yetersiz bulduğum etkinlikler yok. Hatta fazla buluyorum [2].</p> <p>Ö4, Ö6: Okuduğunu anlamaya yönelik etkinlikler ile 5N 1K öğeleri ile ilgili etkinlikleri yetersiz buluyorum. Öğrenciler okuduklarını anlamada güçlük çekiyorlar [3].</p> <p>Ö5: Okuma alanı ile ilgili kazanımlardan “Kelimelerin eş ve zıt anlamlarını bulma” konusuyla ilgili etkinlikleri nicelik bakımından yetersiz görüyorum [4].</p>	<p>Yazım ve imla gibi konularda yetersiz</p> <p>Etkinlik yığılması</p> <p>Okuduğunu anlama ve 5N 1K öğeleri Söz varlığını geliştirme</p>

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

Yazma kuralları alanıyla ilgili etkinlikleri bir öğretmenimiz yetersiz bulurken [1], üç öğretmenimiz ise, yetersiz bulduğu etkinliklerin olmadığını belirtmiştir [2]. İki öğretmenimiz 5N 1K öğeleri ile ilgili etkinlikleri yetersiz bulunduğunu belirtirken [3], bir öğretmenimiz de “Kelimelerin eş ve zıt anlamlarını bulma” kazanımı ile ilgili

etkinlikleri nicelik bakımından yetersiz gördüğünü söylemiştir [4]. Çalışmamıza katılan öğretmenlerin büyük bir kısmı bu soruya “ Yetersiz bulduğum etkinlik yok. Hatta fazla bile buluyorum.” [2] diye cevap vermişlerdir. Ancak öğretmenlerin farklı sosyo-kültürel çevrelerde görev yaptığı ve öğrencilerin hazır bulunuşluluğu, bireysel farklılığı, ilgi ve ihtiyaçları düşünülecek olursa bir takım eksikliklerin, yetersizliklerin çıkması beklenen bir durumdur. Bunun yanında eksiklikleri, yetersizlikleri, olması gerekenleri söyleyen öğretmenler de olmuştur. Öğretmenlerin verdiği bu cevaplar programın yeniden yapılanmasında önemli bir yere sahiptir.

Tablo 14. Yetersiz Gördüğünüz Etkinlikler Yerine, Yeni Etkinlikler Düzenlenmesi

<p>A7. Yetersiz gördüğünüz etkinlikler yerine, yeni etkinlikler düzenliyor musunuz?</p>	
<p>Ö1, Ö6: Evet, ölçme ve değerlendirme yapmak için kendimizi sınavalım etkinliğine benzer etkinlikler uyguluyorum. Ayrıca yazma kurallarını uygulama kazanım alanıyla ilgili çalışmalar yapıyorum [1].</p> <p>Ö2: Kırsal alanlara uygun kendime özgü çalışmalar yapıyorum [2].</p> <p>Ö3, Ö8: Evet, internetten ya da başka kaynak kitaplardan istifade ederek çeşitli alanlarla ilgili çalışmalar uyguluyorum [3].</p>	<p>Ölçme ve değerlendirme, Dilbilgisine yönelik etkinlikler Bölgesel farklılıklar Farklı etkinlikler</p>

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

İki öğretmenimiz ölçme ve değerlendirme yapmak için sınav türü uygulamalar ve dilbilgisine yönelik ek etkinlikler yaptığını belirtirken [1], bir öğretmenimiz kırsal alanlara uygun kendime özgü çalışmalar yaptığını belirtmiştir [2]. İki öğretmenimizi ise internet ve başka kaynak kitaplardan istifade ederek ek etkinlikler düzenlediğini belirtmiştir [3].

Tablo 15. Öğrencilerin Etkinliklere Katılım Durumu

<p>A8. Etkinlikleri uygularken, öğrencilerin katılımı etkinliklere göre değişiyor mu? Öğrencilerin katılımı hangi etkinliklerde fazla, hangi etkinliklerde az oluyor? Öğrenci katılımının çok ya da az olmasının sebepleri sizce ne olabilir?</p> <p>Ö1, Ö3, Ö9: Uzun yazı yazmayı gerektiren etkinliklere katılım az oluyor. Ayrıca metnin ana düşüncesini bulma ya da içeriğini tahmin etme gibi 2. Sınıf öğrencisini zorlayan etkinliklerde çocuklar isteksiz oluyor ve bilmediği sözcüklerin anlamlarını bulma gibi etkinliklere de katılım az oluyor. Bunun nedeni öğrencide sözlük gibi araç-gereç eksikliği ya da sözlükten sözcüğü bulmada zorlanması gösterilebilir. Ayrıca aile ile evde hazırlıklı gelen öğrenciler ve çalışkan öğrencilerin katılımı etkinlik ayırımı yapmadan daha çok oluyor [1].</p> <p>Ö2, Ö4, Ö10: Merak uyandırıcı özellikte olması katılımı etkiliyor. Bunun yanında, görsel çalışmayla desteklenmesi istenen, ayrıca bulmacaya benzer oyunlaştırılmış etkinliklere katılım fazla oluyor. Bir etkinlik, çocuğun ne kadar çok duyusuna hitap ediyorsa, o kadar çok ilgisini çekiyor [2].</p> <p>Ö6: “Parçanın ana fikri ya da parçada anlatılmak istenen nedir?” türünde etkinliklere katılım az oluyor. Nedenini ise çocukların okul dışında Kürtçe konuşmalarına bağlıyorum. Metinleri okuyup yorumlamada anadilden kaynaklanan problemler var [3].</p> <p>Ö5, Ö7: Çocukların zorlanmadan yaptığı kolay etkinliklere katılım fazla olurken, çocukları zorlayan karmaşık etkinliklere ilgi az oluyor [4].</p> <p>Ö8: Öğrencinin kendi hayaliyle barışık, yaşantısına uyan konulardaki etkinliklere daha çok ilgi gösteriyor [5].</p>	<p>Öğrencilerin etkinliklere katılımı</p> <p>Uzun yazı yazmayı gerektiren etkinlikler</p> <p>Metnin ana fikrini bulma</p> <p>Sözcüklerin anlamını bulma, araç gereç sıkıntısı</p> <p>Daha çok duyuya hitap etme</p> <p>Görsel nitelikli ve oyuna benzer eğlenceli etkinlikler</p> <p>Farklı bir anadile sahip olma</p> <p>Etkinliklerin kolay ya da zor olması</p> <p>Günlük hayata uygunluk</p>
--	--

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

Öğrencilerin etkinliklere katılımını sorduğumuz soruya üç öğretmenimiz uzun yazı yazmayı gerektiren etkinliklerde, metnin ana fikrini bulma gibi seviyenin üstünde sayılabilecek etkinliklerde ve araç gereç sıkıntısı nedeniyle “Sözcük Öğreniyorum” türündeki etkinliklerde öğrenci katılımının az olduğunu belirtmiştir . Ayrıca çalışkan ve evde hazırlanan öğrencilerin etkinliklere katılımı daha yüksek düzeyde oluyor [1]. Üç öğretmenimiz ise öğrencilerin ilgisini çeken, daha çok duyuya hitap eden ve oyuna benzeyen etkinliklere katılımın yüksek olduğunu belirtiyor [2]. Bir öğretmenimiz çocukların, anadilde eğitim almadıklarından dolayı “Parçanın ana fikri ya da parçada anlatılmak istenen nedir?” türündeki etkinliklerde zorlandıklarını, bu nedenle öğrenci

katılımının da az olduğunu belirtiyor [3]. Soruya cevap veren bir diğer öğretmen etkinliklerin kolay ya da zor olmasına göre öğrenci katılımının değiştiğini belirtirken [4], bir öğretmenimiz de öğrencinin yaşantısına uygun etkinliklere daha çok katıldığını belirtmiştir [5].

Tablo 16: Her Metin İçin Düzenlenen Etkinlik Sayısının Yeterliliği

<p>A9. Her metin için düzenlenmiş etkinlikleri yeterli sayıda buluyor musunuz?</p> <p>Ö1, Ö 4: Yeterli buluyorum ancak dilbilgisi ile ilgili etkinlikler çoğaltılmalı [1].</p> <p>Ö3, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10: Evet yeterli buluyorum [3].</p> <p>Ö2, Ö6: Hayır, bazı konularla ilgili etkinlikler az bazı konularda ise fazla oluyor. Uzun konularda çok olmalı [2].</p>	<p>Etkinliklerin niceliği</p> <p>Dilbilgisi etkinlikleri yetersiz</p> <p>Yeterli</p> <p>Sayısı tutarsız</p>
--	---

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

“Her metin için düzenlenmiş etkinlikleri yeterli sayıda buluyor musunuz?” şeklinde sorduğumuz soruya öğretmenlerin çoğu yeterli bulduğunu belirtirken [1], iki öğretmenimiz ise bazı metinlerde etkinliklerin nicelik bakımından yetersiz ya da fazla olduğunu belirtmiştir [2]. Ayrıca dilbilgisi ile ilgili etkinlikleri yetersiz bulduklarını belirten öğretmenlerimiz de olmuştur [1]. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabında metinlerle ilgili etkinlikler 5 ile 10 arasında değiştiğini belirtelim.

Tablo 17. Kazanımları Tam Olarak Gerçekleştiren ve Öğrencilerin Geneli Tarafından Edinilmesini Sağlayan Etkinlikler

<p>A10: Etkinliklerin belirlenen kazanımları tam olarak gerçekleştirdiğine ve kazanımların öğrencilerin geneli tarafından edinildiğine inanıyor musunuz? (Hangi etkinlikler?)</p>	<p>Kazanımların önemli ölçüde gerçekleşmesi.</p>
<p>Ö1, Ö6: Etkinliklerin kazanımları önemli ölçüde gerçekleştirdiğini söyleyebiliriz. Öğrencilerin en çok başarılı oldukları etkinlikler eşleştiriyorum gibi görsel okuma isteyen etkinlikler. Eş ve zıt anlamlı kelimeleri bulma ile ilgili etkinlikler. Sınıflandırıyorum türünde verilen kelimeleri uygun bölüme koyma ve tamamlıyorum türünde boşluk doldurma etkinlikleri. Ayrıca bulmaca türünde boyanarak oynatılmış etkinliklerde de çocuklar genelde başarılı [1].</p> <p>Ö2: Hayır, özellikle soyut düşünmeyi içeren çalışmalarını öğrencilerin geneli kavrayamıyor [2].</p> <p>Ö3: Hayır, inanmıyorum. Ancak 5K 1N öğeleri ile ilgili etkinliklerin kazanımları gerçekleştirmede diğer etkinliklere göre daha başarılı buluyorum [3].</p> <p>Ö4: Yaptığım değerlendirme sonucunda -hafif düzeyde öğrenme güçlüğü çeken özel eğitime muhtaç öğrencilerin haricinde- etkinliklerin kazanımları %80 oranında gerçekleştirdiği kanaatindeyim [4].</p> <p>Ö5: Öğrenci seviyesindeki farklılıklardan dolayı kazanımları tam edinmiyorlar [5].</p> <p>Ö9: Evet, özellikle de okuduğunu anlamlandırma etkinlikleri, görsellerden yararlanarak yapılan etkinlikler, 5N 1K öğeleri ve noktalama işaretlerini doğru kullanabilme ile ilgili etkinliklerde çocukların başarısını oldukça yüksek görüyorum [6].</p>	<p>Önemli ölçüde gerçekleşen etkinlikler</p> <p>Eşleştiriyorum Eş ve zıt anlamlı kelimeleri bulma</p> <p>Soyut düşünmeyi gerektiren davranışlar kavranamıyor</p> <p>5N 1K Seviye farkı olumsuz etkiliyor Görsellerden yararlanarak yapılan etkinlikler, okuduğunu anlamlandırma etkinlikleri</p>

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

Öğretmenlerimizin birçoğu; “Eşleştiriyorum” türünde görsel okuma isteyen etkinlikler, kelimelerin eş ve zıt anlamlarını bulma, sınıflandırıyorum türünde kelimeleri uygun bölüme koyma, tamamlıyorum türünde boşluk doldurma etkinlikleri, bulmacaya benzeyen etkinlikler [1], 5N 1K öğeleri ile ilgili etkinlikleri [3], okuduğunu anlamlandırma etkinlikleri, görsel okuma ve sunu ile ilgili ve noktalama işaretlerini doğru kullanabilme [6] ile ilgili etkinliklerin kazanımları önemli ölçüde

gerçekleştirdiklerine inanıyor. Bu etkinliklerde öğrencilerin başarısı ve katılım düzeyini de yüksek buluyorlar. Öte taraftan soyut düşünmeyi içeren etkinlikleri çocukların tarafından yeterince kavranmadığını belirten bir öğretmenimiz [2] olduğu gibi, bir öğretmenimiz de seviye farkından dolayı kazanımların geneli tarafından edinilmediğini belirtiyor[5]. Ayrıca bir öğretmenimiz yapmış olduğu ölçme değerlendirme çalışmasında özel eğitime gereksinim duyan öğrenciler hariç, diğer öğrencilerde kazanımların % 80 oranında edinildiğini tespit ettiğini belirtiyor [4].

Tablo 18. Çoklu Zekâ Kuramına Yönelik Kazanım ve Etkinlikler

<p>A11. Farklı zekâ alanlarına (çoklu zekâ kuramına) yönelik kazanımlar var mı? Bu kazanımlara yönelik hangi etkinlikleri gerçekleştiriyorsunuz?</p>	<p>Çoklu zeka kuramı</p>
<p>Ö1, Ö2: Özellikle görsel zeka ve sözel zekaya yönelik kazanımlar var. Ayrıca sosyal zeka ile ilgili kazanımlar da var. Az da olsa mantıksal-matematiksel zeka ile ilgili etkinlikler de konulmuş. Çocuğun duygularını resimle anlatma ile ilgili etkinlikler ve görsellerden çıkarım elde etme türünde etkinlikleri uyguluyorum. Öğrenci çalışma kitabındaki öngörülenleri yapıyorum [1].</p> <p>Ö3: Sessiz sinema tarzında bedensel zeka ile ilgili etkinlikler var [2].</p> <p>Ö4: Var. Konuyu sözlü anlatıyorum, şekillerle süslüyorum. Tahtayı kullanıyorum, her konu için mutlaka bir slayt ya da video izletiyorum. Bitirdiğimiz konuyla ilgili bir resim mutlaka yaptırıyorum [3].</p> <p>Ö5: Farklı zeka alanına yönelik etkinlikler var ancak bunları uygulamıyorum [4].</p> <p>Ö9: Ritmik zeka için akrostiş çalışmaları, sözel zeka için topluluk önünde konuşma, mantıksal zeka için bulmaca çalışması, sosyal zeka için grup çalışması yaptırıyorum [5].</p>	<p>Görsel zeka ve sözel zeka alanlarına yönelik çalışma yaptırıyorum Öngörülenleri yapıyorum Bedensel zeka Görsel zeka Ugulamıyorum</p> <p>Ritmik, Sözel, Mantıksal, Sosyal zeka alanlarına yönelik çalışmalar yapıyorum.</p>

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

Soruya cevap veren öğretmenlerimiz görsel, sözel, ritmik, bedensel, mantıksal ve sosyal zeka alanlarına yönelik çalışmalar yaptığını belirtmiş [1, 2, 3, 5]. Bunlar için çeşitli akrostiş çalışmaları, topluluk önünde konuşma, bulmaca etkinlikleri, grup çalışması, slayt ve video izletme ve sessiz sinema gibi çalışmalar yaptıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 19: Öğrencileri GOGS İle İlgili Kazanımlara Ulaştıran Etkinlikler

<p>A12. Öğrencilerin görsel okuma ve görsel sunu ile ilgili kazanımlara ulaşmaları için öğrencilerle hangi etkinlikleri yapıyorsunuz?</p> <p>Ö1, Ö9 : Öğrencilere duvara asmak için kartonun üzerine poster kullanarak görsel çalışma hazırlıyorum. Pano düzenliyorum. Yapılan resimleri görsel sanatlar panosunda sergiliyorum. Zihinde canlandırıyorum etkinliği, resimleri okuyorum, eşleştiriyorum türünde etkinlikleri uyguluyorum. Grafik ve tablo ile ilgili verilere yorum yaptırıyorum. Drama, tiyatro ve müzikli oyun çalışmaları yaptırıyorum. Gerekli kostümleri temin ediyorum. Görsellerden metni tahmin etme çalışmaları yaptırıyorum. Beden dilini yorumlatıyorum [1].</p> <p>Ö2: Okulun imkanları dahilinde bilgisayar ve projeksiyondan ayrıca bazen de drama ve tiyatrodan faydalanıyoruz [2].</p> <p>Ö3: Ders kitabında verilen görselleri görsel okuma etkinliği olarak kullanıyorum [3].</p> <p>Ö4: Ders kitabında, çalışma kitabında ya da hazırladığım etkinliklerde yer alan görseller üzerinden gördükleri hakkında konuşturuyorum. Tahtayı kullanıyorum, her konu için mutlaka bir slayt ya da video izletiyorum. Bitirdiğimiz konuyla ilgili bir resim mutlaka yaptırıyorum [4].</p> <p>Ö8: Kitaptaki etkinliklere ilave olarak konu ile ilgili internetten bulduğum etkinlikleri uyguluyorum [5].</p>	<p>GOGS etkinlikleri</p> <p>Poster, pano hazırlıyorum</p> <p>Beden dilini yorumlatıyorum</p> <p>Drama, tiyatro</p> <p>Görsel içerikli etkinlikler</p> <p>Teknolojik imkanlar</p> <p>Kitaptaki öngörülenleri yaptırıyorum</p> <p>Metindeki görselleri yorumlama</p> <p>Slayt ve video izletiyorum</p> <p>İnternette faydalanıyorum</p>
---	---

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

İkinci Sınıf kazanımlarından (5 başlıktan biri olan) görsel okuma ve görsel sunu alanında hangi etkinlikleri uyguladığını sorduğumuz öğretmenler: “Poster pano hazırlıyorum; drama, tiyatro çalışması yaptırıyorum, grafik ve tablo ile ilgili verilere yorum yaptırıyorum, yapılan resimleri görsel sanatlar köşesinde sergiliyorum, görsellerden metni tahmin etme gibi etkinlikler uygulatıyorum, sessiz sinema gibi etkinliklerle beden dilini yorumlatıyorum” [1], “Bilgisayar ve projeksiyon gibi teknolojik imkanlardan faydalanıyorum” [2], “Öğrenci çalışma kitabındaki öngörülenleri yaptırıyorum” [3], “Metindeki görselleri yorumlatıyorum, her konu için slayt ve video izletiyorum” [4] gibi cevaplar verdiler.

Tablo 20. Dil Bilgisine Yönelik Etkinliklerin Durumu

<p>A13. Dil bilgisi ile ilgili kuralı sezme, kurala varma ve kuralı kavratmaya yönelik etkinlikler var mı? Yoksa ya da yetersizse ne tür etkinliklerin yararlı olabileceğini düşünüyorsunuz?</p>	
<p>Ö1: Yeterli değil. Noktalama işaretleri ile ilgili boşluk doldurma etkinlikleri arttırılabilir. Tahtaya bir paragraf yazıp yazım ve imla hatalarını çocuklara bulduruyorum ve noktalama işaretlerini çocukların bulmasını istiyorum [1].</p> <p>Ö5: Yetersiz. Dikte çalışmaları ile bu yetersizlikleri gidermeye çalışıyorum [2].</p> <p>Ö4, Ö6, Ö7, Ö8 , Ö9: Çok az. Etkinliklerin yeterli olduğunu düşünmüyorum [3].</p> <p>Ö10: Etkinlikler var ama görsel bir şekilde verilmediğinden ve soyut olduğundan öğrenciler kavramada zorlanıyor [4].</p>	<p>Noktalama işaretleri ile ilgili etkinlikler yetersiz. Boşluk doldurma türünde etkinlikler yapılabilir</p> <p>Dikte çalışmaları yapıyorum.</p> <p>Etkinlikler yetersiz</p> <p>Etkinlikler görsel olarak verilmeli.</p>

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

Konu ile ilgili sorduğumuz soruya, öğretmenlerin tamamı yetersiz demiştir. Bu eksikliği gidermek için bir öğretmenimiz, “Tahtaya bir paragraf yazıp yazım ve imla ilgili hataları çocuklara düzelttiriyorum” [1], bir öğretmenimiz ise “Dikte çalışması yaptırıyorum” [2], derken bir öğretmenimiz “Etkinlikler görsel olarak verilmeli” şeklinde cevap vermiştir. Soruya cevap veren diğer öğretmenlerimiz ise etkinliklerin yetersiz olduğunu belirtmiştir [3].

Tablo 21. Kaynak Eser ve Kaynak Kişilere Yöneltecek Kazanımlara Yönelik Etkinlikler

<p>A14. Öğrencileri kaynak eser ve kaynak kişilere yöneltecek kazanımlara yönelik etkinlikler düzenlenmiş mi? Yoksa ne tür kazanım belirlenip, etkinlikler düzenlenebilir?</p>	<p>Kaynak eser ya da kişiler</p>
<p>Ö1: Kaynaklara yönelmeyi daha çok proje ve performans çalışmalarında yapıyorum. Yazar, şair ya da bir bilim adamının hayatını araştırma türünde ödevler veriyorum. Bu çalışmaları poster kullanarak duvara asıyorum. Bu konuda öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerde yetersiz kalınmış, aynı zamanda köy okullarında internet olanaklarının ve fiziki altyapısının yeterli olmayışından kaynak eser ve kişilere ulaşmak zor oluyor. Kaynak eserler ile ilgili etkinliklerin sayısı, okulda iyi bir kütüphane ya da internet ortamı oluşturulduktan sonra arttırılabilir diye düşünüyorum. Bu imkanların köy okullarında sınırlı [1].</p> <p>Ö2: Çocukların genellikle internetten yararlanmasını öngören çalışmalar düzenliyorum [2].</p> <p>Ö3: Okul kütüphanesinin olmaması ve internete ulaşım imkanımızın olmaması kaynak eserlere yönelmemizi engelliyor. Öğretmenler kendi imkanlarıyla kaynak eserler getiriyor. Köye gelen hemşire, komutan, veteriner vb. saymazsak kaynak kişilere ulaşmak çok zor [3].</p> <p>Ö4: Etkinliklerde bilgi kısıtlaması yapıp merak duygusu uyandırarak farklı kaynaklara yönlendirilebilir [4].</p> <p>Ö6, Ö7, Ö8: Çok az [5].</p> <p>Ö9: Kılavuz kitapta kaynak eser ya da kişilerin araştırılması ödev olarak belirlenmiş. Bence çalışma kitabında bununla ilgili ek etkinlikler düzenlenmelidir [6].</p>	<p>Proje ve performans çalışmalarında yer veriyorum.</p> <p>Kütüphane ve internet altyapısı yetersiz</p> <p>İnernetten yararlanmalarını sağlıyorum</p> <p>Çalışma kitabı etkinliklerinde merak duygusu oluşturulup kaynak eser ya da kişilere yönlendirilebilir</p>

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

Soruya bir öğretmenimiz proje ve performans ödevi olarak konuya daha çok eğildiğini ve okullarda internet altyapısı ve kütüphane imkanlarının çok da iyi bir durumda olmadığından kaynak eser ya da kişilere ulaşmanın zorluğunu belirtmiş [1]. Görüşmede benzer şekilde durumdan şikayetçi olan öğretmenler var [3]. 3 öğretmenimiz etkinliklerin bu konuda yetersiz olduğunu belirtmiş [5]. Bir öğretmenimiz öğretmen kılavuz kitabında daha çok konuyla ilgili ödev verildiğini, oysa öğrenci çalışma kitabında ek etkinlikler düzenlenebileceğini belirtirken [6]; bir öğretmenimiz

ise bilgi kısıtlaması yapıp, merak duygusu oluşturarak farklı kaynaklara yönlendirilebilir şeklinde bir tavsiyesi olmuştur [4].

Tablo 22. Etkinliklerin İşlenme Şekli

<p>A15: Tüm etkinlikleri sınıf ortamında öğrencilerle birlikte mi işliyorsunuz, yoksa öğrencilere ev ödevi olarak mı veriyorsunuz?</p>	
<p>Ö1: Önce ev ödevi olarak veriyorum, sonra beraber işliyoruz [1]. Ö2: Bir kısmını ev ödevi olarak veriyorum [2]. Ö3: Okulda işliyoruz çünkü hemen dönüt alınması gerektiğine inanıyorum. Evde ödevi aile yapıyor [3]. Ö5, Ö6, Ö7: Sınıf ortamında işliyoruz [4]. Ö10: Evde aile yardımıyla kaynak eser kullanarak yapılması gereken ödevleri eve bırakıyorum. Diğerlerini sınıfta beraber işliyoruz [5]. Ö8: Sınıfta yetişmeyen etkinlikleri ev ödevi olarak yaptırıyorum [6].</p>	<p>Önce ev ödevi olarak veriyorum Evde ödevi aile yapıyor Sınıfta işliyoruz Aile yardımı gerektiren etkinlikler Zaman yetersizliği</p>

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

Etkinliklerin işlenme şeklini sorduğumuz öğretmenlerimizden biri konuyu önce ev ödevi olarak verdiğini daha sonra ise sınıfta beraber işlediklerini belirtmiş [1]. Diğer öğretmenler: “Bir kısmını ev ödevi olarak veriyorum.” [2], “Dönüt almak için okulda işliyorum, ayrıca ödevi evde aile yapıyor.” [3], “Sınıf ortamında işliyoruz.” [4], “Aile yardımı gereken etkinlikleri eve bırakıyor, diğerlerini sınıfta işliyorum.” [5], “Sınıfta yetişmeyen etkinlikleri eve ödev olarak bırakıyorum.” [6] şeklinde cevap vermişlerdir. Özellikle eğitim seviyesi düşük veli profilinin olduğu köy okullarında velilerin çocuklarına ders konusunda pek yardımcı olmadığı ve bir kısmının da ödevi kendisi yaptığı bilinmektedir.

Tablo 23. Programda Öğrencilerin Sosyal Hayata Hazırlanmasına Yönelik Kazanım ve Etkinliklerin Durumu

<p>A16. Programda öğrencilerin sosyal hayata (günlük yasama) hazırlanmasına yönelik kazanım ve etkinliklere yer verilmiş mi? (Teşekkür etme, özür dileme, hoşgörülü davranma, çevresini temiz tutma davranışı vb.). Verilmemişse ne tür kazanım ve etkinlikler düzenlenebilir?</p> <p>Ö1: Çevreyi temiz tutma konusunda yetersiz diğer konularda yeterli görüyorum. Bu konularda etkinlikten çok sınıftayken yeri geldiğinde bu kazanımlardan bahsediyorum. Örneğin; teşekkür edilmesi ya da özür dilemesi gereken yerde uyarıyorum, tuvaletten geldikten sonra ellerini yıkamış mı diye bakıyorum [1].</p> <p>Ö2, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9: Bu kazanımları içeren yeteri kadar etkinlik mevcut [2].</p> <p>Ö3: Yer verilmiş, fakat öğrenciyle birlikte ailenin de bu eğitimi alması gerekiyor. Kitaptan çok aile, öğretmen ve çevrenin etkisi oluyor [3].</p> <p>Ö6: Türkçe ders kitabında bununla ilgili bazı parçalara yer verilmiş. Bunu pekiştirebilmek için öğrencilerin konuyla ilgili kendi düzenlediğim drama çalışması yaptırıyorum, ya da kitapta bulunan hikayeyi canlandırmalarını istiyorum [4].</p>	<p>Sosyal yaşama yönelik etkinlikler</p> <p>Çevre temizliği konusunda yetersiz</p> <p>Yeterli etkinlik mevcut</p> <p>Sadece öğrenciye verilen eğitim yetersiz kalıyor</p> <p>Öğrencilerin alışkanlıkları edinmesi için drama çalışması yapıyorum.</p>
---	---

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

Sosyal hayata yönelik kazanımlarla ilgili etkinlikleri sorduğumuz öğretmenlerin yarısı bu kazanımları içeren yeteri kadar etkinliğin mevcut olduğunu [2], bir öğretmenimizin temizlik konusu hariç diğer etkinlikleri yeterli gördüğü ve bu kazanımlarla ilgili yaparak yaşayarak bir öğretim metodu kullanarak kazanımları edindirmeye çalıştığını [1], bir öğretmenimizin kitapta yeterli etkinlik bulunduğunu ama aileden verilen eğitimin yetersiz olduğundan dolayı sorunlar yaşadığını [3], diğer bir öğretmenimiz ise drama çalışması yaparak kazanımları edindirmeye çalıştığını [4] belirtmiştir. Bu konu ile ilgili okul yöneticilerinde de problem vardır. Kimi okul tuvaletlerinde sabun olmadığı görülmüştür.

Tablo 24. Etkinliklerin Amaca Ulaşıp Ulaşmadığına Yönelik Ölçme ve Değerlendirme Çalışmaları

<p>A17. Belirlenen kazanımlara yönelik gerçekleştirilen etkinliklerde amaca ulaşıp ulaşılmadığına yönelik ölçme değerlendirme çalışmaları yapıyor musunuz?</p> <p>Ö1: Ölçme ve değerlendirme çalışması yapıyorum. Bunun için öğrenci çalışma kitabındaki “Kendimizi Sınayalım” sorularının dışında kendim farklı türde sınavlar uyguluyorum. Öğrenciye hemen sınavın akabinde dönüt veriyorum. Değerlendirme formlarının tamamını dolduramıyorum. Öğrencilere de öz değerlendirme formlarını doldurtuyorum. Eksik hissettiğim yerleri tekrar ediyorum [1].</p> <p>Ö2: Bu kazanımları içeren performans, proje çalışması ve çalışma yapraklarıyla çocukların seviyelerinden haberdar oluyoruz [2].</p> <p>Ö3: Hayır, yapmıyorum [3].</p> <p>Ö4, Ö5, Ö7, Ö8 : Evet, yapıyorum [4].</p> <p>Ö6: Konuyla alakalı çalışma kağıdı düzenliyorum. Çalışma kağıtlarını yaptıktan sonra onları sınıfta hep beraber çözüyoruz. Yanlışlarını böylelikle kavriyorlar [5].</p> <p>Ö9: Gözlem ve değerlendirme formlarını kullanarak gerekli çalışmayı yapıyorum [6].</p>	<p>Ölçme ve değerlendirme</p> <p>Kitaptaki sınavlar</p> <p>Kendim sınav hazırlıyorum</p> <p>Değerlendirme formları</p> <p>Performans ve projelerle değerlendiriyorum</p> <p>Özel değerlendirme kağıtları</p> <p>Gözlem formu</p>
--	--

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

Öğretmenlerimizin yaklaşık yarısı “Evet, yapıyorum” [4] diyerek kısaca yanıtlamışlardır. Bu soruya verilen diğer farklı cevaplar şunlardır:”Ölçme ve değerlendirme yapıyorum. Kendimizi sınav türünde sınavlar uyguluyorum. Değerlendirme formlarını dolduruyorum. Bu formlara göre eksik yerleri tekrar ediyorum.” [1], “Performans, proje çalışması ve çalışma yapraklarını kullanıyorum” [2], “Hayır, yapmıyorum” [3], “Kendim özel çalışma kağıdı düzenleyip sınıfta beraber çözüyoruz.” [3], “Gözlem ve değerlendirme formlarını kullanarak gerekli değerlendirmeyi yapıyorum.” [6]. Bu konuda yaklaşık 20 öğretmenle görüşülmüş ve hemen hemen hiçbirinin kılavuz kitabının arka bölümünde yer alan değerlendirme formlarını kullanmadıkları görülmüştür. Ancak bu gözlem formlarının kullanımının oldukça güç olduğu görülmüştür.

Tablo 25. 2. Sınıfa Başlarken Okuma Yazma Konusunda Karşılaşılan Güçlükler

<p>A18. 2. sınıfın başında çocukların okuma ve yazmada karşılaştığı güçlükler var mı? Varsa bu sorunları gidermek için ilk konulardaki etkinlikleri yeterli görüyor musunuz? Yeterli görmüyorsanız önerileriniz neler?</p>	<p>Dönem başında okuma yazma güçlüğü</p>
<p>Ö1, Ö10: Bu konuda güçlükler oluyor. 1. Sınıfta öğrenilenler 1 ay kadar tekrar edildi. İlk etkinliklerde, harflerin yazımı konusunda yeterli çalışma yok. Çocukların tatilde öğrendiklerinin bir kısmını unuttukları düşünülerek okuma-yazma ile ilgili basit tekrarlar yapılmalı. Çünkü aileler çocuklara yazın kitap okutma konusunda duyarsız kalıyor. Çocukların bir kısmı okumayı unutuyor ve bu halde okuma bilmeden etkinlik yapılması bekleniyor. Basitten karmaşığa bir şekilde okuma yazma ile ilgili etkinlikler verilmesi gerekirdi diye düşünüyorum [1].</p> <p>Ö2: Yaz tatillerinde okuma oranında azalma olduğu için dönem başında okuma hızında ve anlama oranında azalma oluyor [2].</p> <p>Ö3: Tatil dönüşü okumayı unutmuş oluyorlar. Seviyede azalma görülüyor. Bunu göz önüne almalı ve okuma parçaları ve etkinlikler buna göre olmalı [3].</p> <p>Ö4: Okurken bazı öğrenciler heceleri birleştirmede zorluk çekiyorlardı. Bu öğrenciler için sesli 21 tane sesli hece tablosu adı altında slaytlar hazırladım. Sene başında dakikada 15 kelime okuyan öğrencim bir ay içinde 28 -30 okumaya başladı. Yazı yazarken sesli harfleri unutmaları, 'ğ' harfini 'y' yazmaları yan yana gelen sesli ve sessiz harfleri yazamamaları gibi zorluklarla karşılaştım. Bu öğrenciler için özel etkinlikler hazırladım. Örneğin, sesli harfleri verilmeyen metinler yazdım ve metni okuyarak sesli harfleri bu öğrencilerin doldurmasını istedim bu çalışmayı bir ay boyunca haftada bir yaptım [4].</p> <p>Ö5: Hayır, karşılaştığım güçlükler yok [5].</p> <p>Ö6: 2.sınıf başında okuma ve yazmada güçlükler oluyor. Ama kitapta bu güçlekle baş edilecek etkinlikler yer almıyor. Bu konuyla alakalı etkinliklere yer verilmesi iyi olur [6].</p> <p>Ö7: 2. Sınıfın başında mutlaka okuma-yazmada sıkıntı olur. Bu nedenle okulun başladığı ilk 2 hafta tekrar çalışması yapılması gerekir. Bu programda olmayan dikte çalışmasına yer verilmesi gerekir [7].</p> <p>Ö8: Kitaptaki metinlerin düz yazı olması, etkinliklerin ile el yazısı ile yazılması okuma hızını düşürüyor [8].</p>	<p>Okumada sıkıntı var</p> <p>Tekrar edilmeli</p> <p>Etkinlikler yetersiz</p> <p>Kendim özel etkinlikler hazırladım</p> <p>Dikte çalışması yapılması gerekir</p> <p>İlk 2 hafta tekrar çalışması yapıyorum</p>

Verileri Kod ve Temalara Göre Tanımlama ve Yorumlama:

Öğretmenlerimizin büyük kısmı 2. Sınıf başında okuma-yazma ile ilgili problemler yaşadığını belirtmiştir. Ailelerin yaz tatilinde yeterince kitap okutmadıklarını, bu nedenle çocukların önemli bir kısmının okuma yazmayı bir miktar unuttuklarını gözlemlediklerini belirtiyorlar. Bunun için öğrenci çalışma kitabında yeterli miktarda tekrar ile ilgili etkinlikler yok. Sanki çocuklar iyi okuyormuş gibi etkinlikler mevcut. Oysa okuma yazmayı hatırlatıcı etkinlikler düzenlenebilirdi. Bir öğretmenimiz bir ay boyunca slaytlar hazırlayıp harfleri tekrar öğrettim demiş [4]. Bir öğretmenimiz dikte çalışması yaptığını belirtirken [7], sadece bir öğretmenimiz herhangi bir sorun yaşamadığını belirtmiştir [5].

5.3. Doküman Temini Yoluyla Elde Edilen Verilerin İçerik Analizi

Bu bölüm 2 alt başlık altında incelenmiş olup; birinci bölümde, değerlendirme ölçütleri, ikinci bölümde ise öğretmen değerlendirme formları doldurularak elde edilen veriler hakkında yorum yapılmıştır.

5.3.1. Değerlendirme Ölçütlerinden Elde Edilen Verilerin İçerik Analizi

Tablo 26. 1.Tema: Birey ve Toplum Değerlendirme Ölçütleri

Değerlendirme Ölçütleri	Düzeyler		
	Başarılı	Gelişmesi Gerekir	Yeterli Değil
Okuma kurallarını uygulama	5	7	8
Metnin türünü dikkate alarak okuma	4	8	8
Sözcüklerin eş ve zıt anlamlarını bulma	8	8	4
Konuşma kurallarını uygulama	9	7	4
Topluluk önünde konuşma	8	4	8
Yazma kurallarını uygulama	7	5	8
Yeni öğrendiği sözcükleri yazılı anlatımlarında kullanma	7	4	9
Trafik işaretlerinin anlamını bilme	10	4	6

Birçok öğrenci eş anlamlı ve zıt anlamlı kelimeleri karıştırmıştır. Örneğin; “ıslak” kelimesinin eş anlamlısına “yaş” değil de “kuru” yazmıştır. Çocuklar, dönem başı olduğundan, okuma kurallarına uygulamada oldukça yetersiz. Aynı şekilde yazma kurallarını uygulamada da yetersiz oldukları gözlenmiştir.

Tablo 27. 2.Tema: Atatürk Değerlendirme Ölçütleri

Değerlendirme Ölçütleri	Düzeyler		
	Başarılı	Gelişmesi Gerekir	Yeterli Değil
Okuma kurallarını uygulama	6	8	6
Metnin türünü dikkate alarak okuma	4	8	8
Konuşma kurallarını uygulama	7	7	6
Topluluk önünde konuşma	6	6	8
Atatürk'ün ailesini tanıma	9	8	3
Yeni öğrendiği sözcükleri konuşmalarında kullanabilme	4	7	9
Yazma kurallarını uygulama	5	6	9
Sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanabilme	5	7	8
Yazılarında uygun ifadeleri kullanarak destekleyici ve açıklayıcı örnekler verme.	4	6	10
Yazım kurallarına uygun yazma.	5	4	11

Çocuklar bu temada şiir yazmada zorlanmıştır. Genelde bir kitapta gördükleri şiiri aktarmışlardır. Sözcük öğreniyorum etkinliğinde baştaki temalarda başarısız durumda olduğu gözlenmiştir. “Ana duyguyu yazıyorum” gibi etkinliklerde de pek

başarılı oldukları söylenemez. Yazım ve imla hataları oldukça yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 28. 3.Tema: Değerlerimiz Değerlendirme Ölçütleri

Değerlendirme Ölçütleri	Düzeyley		
	Başarılı	Gelişmesi Gerekir	Yeterli Değil
Okuma kurallarını uygulama	6	7	7
Metnin türünü dikkate alarak okuma	5	10	5
Okuduklarında eş ve zıt anlamlarını bulma	10	7	3
Konuşma kurallarını uygulama	8	6	6
Yeni öğrendiği sözcükleri konuşmalarında kullanma	4	4	12

Bu temada özellikle “içeriği tahmin ediyorum” türündeki etkinliklerde çocukların istenen düzeyde olmadıkları gözlemlenmiştir. Soyut kavramlarla ilgili etkinlikler de çocukların seviyesinin üstünde düzenledikleri görülüyor. Eş ve zıt anlamlı sözcüklerde ise başarı durumları oldukça yüksek.

Tablo 29. 4.Tema: Sağlık ve Çevre Değerlendirme Ölçütleri

Değerlendirme Ölçütleri	Düzeyley		
	Başarılı	Gelişmesi Gerekir	Yeterli Değil
Dinleme kurallarını uygulama	7	9	4
Anlamını bilmediği sözcüklerin anlamlarını araştırma	9	6	5
Sözcüklerin anlamlarını eşleştirme.	12	5	3

Grafik gibi görsel öğelerden oluşan etkinliklerde öğrenci katılım düzeyi istenen seviyede olduğu, ayrıca öğrencilerin bu tür etkinliklerde daha istekli olduğu gözlemlenmiştir. Uzun yazı yazmayı gerektiren etkinliklerde ise öğrenciler genelde kısa yazı yazmayı tercih ettikleri görülmüştür. Kitapta temizlik ile ilgili etkinliklere yeterince yer

verilmediği söylenebilir. Elleri sabunlama ve mikroplar ile ilgili daha fazla etkinliğe yer verilebilirdi. Spor gibi çok gerekli olmayan etkinlikler var. Çünkü çocuklar zaten tenefüslerde ve okul dışında oyun oynarken gereğinden fazla koşuyorlar.

Tablo 30. 5.Tema: Doğal Afetler Değerlendirme Ölçütleri

Değerlendirme Ölçütleri	Düzeyley		
	Başarılı	Gelişmesi Gerekir	Yeterli Değil
Okuduklarında sebep-sonuç ilişkisi kurma	6	6	8
Yazılarında yazım kurallarını uygulayabilme	7	5	8
Tema ile ilgili bir şiir yazma	5	10	5

Bu temada yeterince görsellere yer verilmemiş. Eşleştiriyorum türünde etkinliklerde çocukların başarı düzeyinin yüksek olduğu görülüyor. Cümle oluşturuyorum etkinliğinde de genelde çocuklar istenen düzeyi yakalamış. Tema ile ilgili bir şiir yazma etkinliğinde ise çocukların, vasatı aşamadıkları gözlenmiştir.

Tablo 31. 6.Tema: Hayal Gücü Değerlendirme Ölçütleri

Değerlendirme Ölçütleri	Düzeyley		
	Başarılı	Gelişmesi Gerekir	Yeterli Değil
Okuma kurallarını uygulama	7	7	6
Okuduğu metnin içeriğini söyleme	12	4	4
Konuşma kurallarını uygulama	6	7	7
Yazılarında sebep-sonuç ilişkileri kurma	5	4	11
Anlamli cümleler oluşturma	14	3	3

Bu temada özellikle “Uzay mühendisi olmak ister miydiniz ?” gibi alışık olmayan sorular var. Üstelik kırsal kesimde yaşayan 2. Sınıf öğrencisinin çok uzak olduğu “mühendislik” gibi bir kavramla ilgili etkinlik yapılması pek mantıklı değil.

Araştırmanın yapıldığı köy okulunda çocukların bu tür kavramlara yabancı oldukları gözlemlendi. Çocuklara 2. Sınıftan mühendislik kavramı öğretilecekse eğer, oyuna benzer basit etkinlikler düzenlenebilir. Kırsal kesimle şehir merkezinde yaşayan öğrenciler arasında fark oluştuğu için, kırsal kesim için farklı konuların düzenlendiği kitap çıkarılabilir.

Tablo 32. 7.Tema: Üretim-Tüketim ve Verimlilik Değerlendirme Ölçütleri

Değerlendirme Ölçütleri	Düzeyler		
	Başarılı	Gelişmesi Gerekir	Yeterli Değil
Okuma kurallarını uygulama	8	7	5
Şiirin konusunu bulma	9	6	5
Konuşma kurallarını uygulama	8	7	5
Yazılarında sebep-sonuç ilişkileri kurma	6	7	7
Yazma kurallarını uygulama	8	7	5
Meslek adlarını bilme	11	5	4
Kendine güvenerek konuşma	10	6	4

Bu temada görsel okuma kazanımları ile ilgili etkinlikler çocukların seviyesine uygun olarak hazırlanmış. Meslekler konusunda yine kırsal kesim pek dikkate alınmamış. Mesela; arıcılık, çiftçi, oduncu, fırıncı, bakkal ve çoban gibi meslekler de diğer mesleklerle beraber etkinliklere konulabilirdi.

Tablo 33. 8.Tema: Eğitsel ve Sosyal Etkinlikler Değerlendirme Ölçütleri

Değerlendirme Ölçütleri	Düzeyler		
	Başarılı	Gelişmesi Gerekir	Yeterli Değil
Dinleme kurallarını uygulama	11	4	5
Dinlediklerinde sebep-sonuç ilişkileri kurma	6	6	8
Dinlediklerinin ana fikrini belirleme	7	10	3
Konuşma kurallarını uygulama	9	7	4
Yazma kurallarını uygulama	8	8	4
Olayları oluş sırasına göre yazma	6	8	6
Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazma	11	7	2

Bu temadaki etkinliklerin düzenlenişinin genelde iyi olduğu söylenebilir. Katılım ve başarı düzeyinin yüksek olduğu görülmüştür.

5.3.2. Öğretmen Gözlem Formlarından Elde Edilen Verilerin İçerik Analizi

Bu bölümde değerlendirme yapılırken; öğrencilerin yaptıkları etkinlikler göz önüne alınarak ve “Kendimizi Sınayalım” sorularıyla ilgili değerlendirme ölçütlerinin de sonuçlarına bakarak gözlem formları (1, 2, 3, 4 ve 5. form) (Bkz. Ek:2), “Öğrenme Süreci Genel Gözlem Formu” (form 6) ve bütün bu gözlem formlarının sonuçlarına göre “Dönemlik Öğrenci Dil Değerlendirme Formu” (form 7) uygulanmıştır.

Öğretmen kılavuz kitabında bulunan ve “Dinleme, Yazma, Okuma, Konuşma, GOGS” alanlarındaki kazanımları kapsayan, değerlendirme formlarına bakıldığında öğrencilerin genellikle kazanım alanlarında başarılı oldukları gözlemlenmiştir. Öğrencilerin çok başarılı ve başarısız olduğu kazanımlar aşağıda belirtilmiştir (Bkz. Ek:2).

Öğrencilerin genellikle başarısız olduğu kazanımlar:

- Dinlediklerinde ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) sorularına cevap arar.
- Bilgi edinmek için haber, sunu, belgesel vb. dinler/izler.
- Konuşmalarında sebep-sonuç ilişkileri kurar.
- Masal, hikâye, fıkra veya filmi tekniğine uygun anlatır.
- Okuduklarında ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim (5N 1K) sorularına cevap arar.
- Farklı düşünmeye yönlendiren ifadeleri dikkate alarak okur.
- Bütün yazılarını bitişik eğik yazı ile yazar.
- Yazılarında karşılaştırmalar yapar, sebep-sonuç ilişkileri kurar.
- Beden dilini yorumlar.
- Sunularında gerçek nesne ve modelleri kullanır.

Öğrencilerin genellikle başarılı olduğu kazanımlar:

- Dinlediklerinin ana fikrini ve ana duygusunu belirler.
- Dinlediklerini başkalarıyla paylaşır.
- Duyduğu seslerle harfleri eşleştirir.
- Eğlenmek için masal, hikaye, şarkı, tiyatro vb. izler/dinler.
- Dinleyicilerle göz teması kurarak işitilebilir bir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan akıcı konuşur.
- Konuşmalarında beden dilini doğru kullanır.
- Konuşmalarında yaşantısından destekleyici ve açıklayıcı örnekler verir.
- Duygu düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.
- Deneyim ve anılarını topluluk önünde anlatır.
- İşitilebilir ses tonuyla, vurgu, tonlama, telâffuz ve noktalama işaretlerine dikkat ederek akıcı okur.
- Kurallarına uygun sessiz okur.
- Bilmediği kelimelerin anlamlarını araştırır.
- Okuma öncesi, okuma sırası ve sonrasında metinle ilgili soruları cevaplandırır.
- Okuduğu şiirin ana duygusunu belirler.

- Metin içerisinde renkli, altı çizili, koyu vb. ifadelerin önemli noktaları vurguladığını bilerek okur
- Okuduklarının konusunu belirler.
- Görsellerden yararlanarak söz varlığını geliştirir.
- Eşsesli kelimelerin anlamını ayırt eder.
- Eğlenmek için fıkra, bilmece, tekerleme, masal vb. okur.
- Paylaşarak okumaktan zevk alır.
- Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar.
- Verilen cümle ya da metne bakarak yazar.
- Seslerden heceler, hecelerden kelimeler; kelimelerden cümleler oluşturur.
- Davetiye, tebrik kart, hikâye, günlük, mektup, şiir yazar.
- Yazılarında betimlemeler yapar.
- Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir.
- Resim ve fotoğrafları yorumlar.
- Bilgi, düşünce ve izlenimlerini resim, şekil ve sembol kullanarak görselleştirir.
- Görsellerden hareketle cümleler / metinler yazar.

Bunun dışında kalan kazanımlarda, öğrencilerin orta düzeyde başarı gösterdikleri görülmüştür.

Tablo 34. Öğrenme Süreci Genel Gözlem Formu (Form 6)

GÖZLENECEK KAZANIMLAR	DERECELER				
	Her Zaman	Sıklıkla	Bazen	Nadiren	Hiçbir Zaman
I. DERSE HAZIRLIK					
1. Bilgiye nasıl ulaşacağını bilir.	5	3	3	4	5
2. Bilgi kaynaklarından gereken ve işe yarar bilgiyi bulur.	6	4	2	2	6
3. Ders kitabı dışındaki yardımcı kaynakları edinir.	4	4	8	1	3
4. Derse hazırlıklı gelir.	5	4	5	4	2
Toplam	20	15	18	11	16
II. ETKİNLİKLERE KATILMA					
1. Konu ile ilgili görüşlerini çekinmeden ifade etmeye isteklidir.	5	3	4	5	3
2. Görüşü sorulduğunda ifade etmeye isteklidir.	7	2	5	3	3
3. Derste, sıra dışı ve konuları irdeleyici sorular sorar.	3	2	5	4	6
4. Derste konulara ilişkin yeni örnekler verir.	4	6	4	2	4
5. Konuları kavradığını gösteren sorular sorar.	3	3	4	6	4
Toplam	22	16	22	20	20
III. İNCELEME - ARAŞTIRMA - GÖZLEM					
1. Bilgiye ulaşmada farklı kaynaklardan yararlanır.	4	4	4	3	5
2. Verilenlerden farklı kitap, dergi v.b. kaynakları da inceler.	3	4	3	6	4
3. İnceleme ve araştırma ödevlerini özenerek yapar.	7	5	4	1	3
4. Olayları, bireyleri dikkatli şekilde gözler.	5	2	5	6	2
5. Gözlemlerden anlamlı, mantıklı sonuçlar çıkarır.	6	4	5	1	4
6. Gözlem ve incelemelerinin sonunda genel ilke, kural veya yargılara ulaşır.	3	2	4	6	5
Toplam	28	21	25	23	23

Öğrenme süreci genel gözlem formuna bakıldığında öğrenciler; genellikle derse hazırlıklı gelme ile ilgili kazanımlarda ve inceleme araştırma ve gözlem alanında bulunan kazanımlarda az da olsa başarılı, etkinliklere katılma ile ilgili kazanımlarda ise orta düzey bir performans göstermişlerdir.

Tablo 35. Yazma Genel Değerlendirme Formu (Form 7)

Değerlendirme ölçütleri	Evet	Kısmen	Hayır
Olaylar mantıklı bir şekilde sıralanmış mı?	7	8	5
Gereksiz ya da eksik kelimeler var mı?	8	7	5
Cümleler anlamlı ve kurallı bir şekilde sıralanmış mı?	8	8	4
Noktalama işaretlerine ve imla kurallarına uyulmuş mu?	5	4	11
Okunaklı olarak yazılmış mı?	7	6	7
Yazarken sayfa düzenine uyulmuş mu?	7	5	8
Yazmaya hevesli mi?	6	10	4

Bu bölümde genelde öğrencilerin noktalama işaretleri ve imla kurallarına uymada bir takım zorluklar yaşadığı görülmüştür. Öğrencilerin yazılarının tertibi, kişiden kişiye önemli ölçüde farklılık göstermesi; bu konudaki kazanımların daha çok kişilerden kaynaklandığı izlenimini uyandırmıştır.

Belirlenen alanlarda öğrencilerin nicelik bakımından içerik analizi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir (Bkz. Ek:3).

Tablo 36. 2.Sınıf Geneli Dönemlik Öğrenci Dil Değerlendirme Formlarının Nicelik Bakımından İçerik Analizi

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli9 %45</p> <p>Gelişme Gösteriyor7 %35</p> <p>Yeterli Değil 4 %20</p> <p>Açıklamalar: Sınıfın yarıya yakın kısmı yeterli düzeyde bu alandaki kazanımları edinmiştir.</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli7 %35</p> <p>Gelişme Gösteriyor 11 %55</p> <p>Yeterli Değil 2 %10</p> <p>Açıklamalar:Sınıftaki öğrencilerin yarısından çoğu kazanımları orta düzeyde edinmiştir.</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli.....10 %50</p> <p>Gelişme Gösteriyor 7 %35</p> <p>Yeterli Değil..... 3 %15</p> <p>Açıklamalar: Sınıfın yarısı yeterli düzeyde kazanımları edinirken yarıya yakın kısmı ise orta düzeyde edinmiştir.</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli.....7 %35</p> <p>Gelişme Gösteriyor.....9 %45</p> <p>Yeterli Değil4 %20</p> <p>Açıklamalar: Yazma alanında sınıfın yaklaşık yarısı orta düzeyde performans göstermiştir.</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli.....8 %40</p> <p>Gelişme Gösteriyor..... 9 %45</p> <p>Yeterli Değil.....3 %15</p> <p>Açıklamalar: Sınıfın çoğunluğu başarılı ya da orta düzeyde olduğu görülmüştür.</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli8 %40</p> <p>Gelişme Gösteriyor.....9 %45</p> <p>Yeterli Değil.....3 %15</p> <p>Açıklamalar: Sınıfın çok az kısmı beklenenin altında kalmıştır.</p>

BÖLÜM VI

TARTIŞMA-SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Tartışma

Gerektiğinde, etkinlikleri öğrenci ve çevre özelliklerine göre yeniden düzenleyerek, uygulaması güç olan bir etkinliğin yerine yeni bir etkinlik koyarak, etkinlikleri sınıf seviyesine uygun hale getirmek; tamamen öğretmenin mesleki yeterliği ile ilişkilidir. Etkinliklerin uygulayıcısı olan öğretmenler, gerektiğinde etkinlikleri öğrenci ve çevre özelliklerine göre yeniden düzenleyerek, uygulaması güç olan etkinliği atlayarak ya da yerine daha uygun etkinlik koyarak ve etkinlikleri grup çalışmalarıyla gerçekleştirerek hem yeterli zamanı kazanabilirler hem de etkinlikleri uygulanabilir hale getirebilirler.

Yapılan araştırmada öğretmenlerin; etkinliklerin, kazanımları hangi ölçüde gerçekleştirdiğine yönelik ölçme ve değerlendirme çalışmaları yapmadıkları gözlemlenmiştir. Ayrıca öğretmenlerin, kılavuz kitabının arka bölümünde yer alan değerlendirme formlarını kullanmadıkları görülmüştür. Ayrıca bu formların kullanılabilir olmadığı görülmüştür.

Görüşme formuna cevap veren öğretmenlerin birçoğunun soruları anlamadığı ya da soruyla ilgisi olmayan cevaplar verdiği görülmüştür. Bu da öğretmenlerin meslek bilgisi bakımından yetersiz olduklarını göstermektedir.

6.2. Sonuçlar

Araştırmada, 2009-2010 öğretim yılı ilköğretim 2. sınıf Türkçe öğrenci çalışma kitabı etkinliklerinin kazanımları gerçekleştirme düzeyini belirlemek amaçlanmıştır.

Araştırmaya kaynaklık eden öğretmenlerin görüş ve uygulamalarını tespit etmek için nitel veri toplama yöntemlerinden görüşme ve doküman temini tekniği kullanılmıştır. İlköğretim 2. sınıf Türkçe öğrenci çalışma kitabı etkinliklerinin, kazanımları gerçekleştirmede yeterlilik düzeyini ortaya çıkarmak için yapılan bu araştırmanın bulgu ve yorumlarına dayalı olarak elde edilen sonuçları aşağıda sıralanmıştır:

1. Türkçe öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin uygulanmasında, kırsal kesimdeki okullarda öğrenim gören öğrenciler için güçlükler olduğu görülmektedir.
2. Türkçe öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin, öğretmenler tarafından, 2. Sınıf seviyesine genelde uygun olduğu görüşü hakimdir.
3. Sözlük kullanmayı gerektiren etkinliklerde birtakım sıkıntılar oluşmaktadır.
4. Bazı öğrencilerin maddi imkansızlıklar nedeniyle sözlük edinemedikleri görülmüştür. Ayrıca sözlük kullanmayı gerektiren etkinlikleri uygularken, öğrencilerin sıkıldıkları gözlenmiştir. Ayrıca bu etkinliklerin sözlük kullanmayı öğretmekten uzak oldukları görülmüştür.
5. Uzun yazı yazmayı gerektiren etkinliklerde çocukların isteksiz oldukları gözlenmiştir. Çocukların bu etkinlikleri istenen ölçüde yapmayı bırakarak belirlenmiştir.
6. Türkçe öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin belirlenen kazanımlara genelde uygun olduğu ve kazanımları gerçekleştirdiği gözlemlenmiştir.
7. Öğrenci çalışma kitabında; dil bilgisi ile ilgili etkinliklerin -özellikle “yazma” alanı ile ilgili “noktalama ve yazım (imla)”- konularındaki kazanımları istenen ölçüde gerçekleştiremediği görülmüştür. Bu konuda klasik eğitime yönelik etkinliklerin mevcut olduğu görülmüştür. Örneğin; bir metin üzerinde yazılı ya da sözlü çalışma yapma türünde etkinlikler bulunmaktadır.
8. Etkinliklere katılımın değişiklik gösterdiği gözlenmiştir. Uzun yazı yazmayı gerektiren etkinliklerde, metnin ana fikrini bulma gibi seviyenin üstünde sayılabilecek etkinliklerde ve araç gereç sıkıntısı nedeniyle “Sözcük Öğreniyorum” türündeki etkinliklerde katılımın az olduğu görülürken; öğrencilerin ilgisini çeken, yaşantısına uygun, daha çok duyuya hitap eden ve oyuna benzeyen eğlendirici etkinliklere katılımın yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca ana dilde eğitim görmeyen çocukların “Parçanın ana fikri ya da parçada anlatılmak istenen nedir?” türündeki etkinliklerde zorlandıklarını, bu nedenle öğrenci katılımının da az olduğu belirtilmektedir.
9. Etkinlikler nicelik bakımından genellikle yeterli görülmektedir. Ancak dil bilgisi ile ilgili etkinliklerin sayıca yetersiz olduğu görüşü benimsenmiştir.

- 10.** Yeni programda öğrencileri yetenekleri doğrultusunda yönlendirme amacıyla, çoklu zekâ kuramından da yararlanılmıştır. Programda çoklu zekâ kuramına yönelik kazanımlara da yer verilmiş ve bu kazanımları gerçekleştirmeye yönelik etkinlikler hazırlanmıştır. Öğretmenlerimiz genelde Görsel, Ritmik, Sözel, Mantıksal, Sosyal zeka alanlarına yönelik çalışmalar yaptığını belirtmiştir.
- 11.** Görüşmeye katılan öğretmenler, genelde sosyal yaşama yönelik etkinliklerin öğrenci çalışma kitabında mevcut olduğunu belirtmiştir.
- 12.** Öğretmenler genellikle, belirlenen kazanımlara yönelik gerçekleştirilen etkinliklerde amaca ulaşıp ulaşılmadığına yönelik ölçme değerlendirme çalışmaları yaptığını ifade etmişlerdir. Ancak öğrenciyi değerlendirmek için değerlendirme formlarının -özellikle gözlem formlarının- sınıf öğretmenleri tarafından ilköğretimin ilk kademesinde pek kullanılmadığı gözlemlenmiştir. Bunun nedeni ise bu formları kullanmanın çok zaman alması ve değerlendirme formlarını doldurmanın çok güç olmasıdır. Öğretmenler genellikle; “Kitaptaki sınavları uyguluyorum”, “Kendim sınav hazırlıyorum”, “Değerlendirme formlarını kullanıyorum”, “Performans ve projelerle değerlendiriyorum”, “Özel değerlendirme kağıtları hazırlıyorum”, “Gözlem formlarını doldurarak ölçme ve değerlendirme yapıyorum” şeklinde gözlem yaptıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca görüşme sorularına verilen cevaplardan, öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme konusunda zayıf oldukları gözlenmiştir.
- 13.** Öğrencilerin 2. Sınıfın başında okuma-yazma ile ilgili problemler yaşadığı belirlenmiştir. Ailelerin yaz tatilinde yeterince kitap okutmadıklarından, öğrencilerin önemli bir kısmının okuma yazmayı bir miktar da olsa unuttukları gözlenmiştir. Öğrencilere okuma ve yazmayı hatırlatacak, 1 sınıfta öğrendikleri bilgileri tekrar edecek nitelikte etkinliklerin hiç bulunmadığı görülmüştür.
- 14.** Gözlem formlarıyla yapılan değerlendirmede uygulama yapılan sınıfta:
- Dinleme alanındaki kazanımlarda, sınıfın yarısına yakın bir bölümü yeterli düzeyde bu alandaki kazanımları edindiği,
 - Konuşma alanında, sınıfın çoğunluğunun kazanımları orta düzeyde edindiği

- Okuma alanında, sınıfın yarısının yeterli düzeyde kazanımları edinirken yarıya yakın kısmının ise orta düzeyde edindiği,
- Yazma alanında, sınıfın yaklaşık yarısının orta düzeyde performans gösterirken, yine yarıya yakın bir kısmının da kazanımları edinmede başarılı olduğu,
- Görsel okuma ve görsel sunu alanında ise, sınıfın çoğunluğunun başarılı olduğu ya da orta düzeyde kazanımları edindiği, gözlemlenmiştir.

15. Öğrenme süreci genel gözlem formuna bakıldığında uygulama yapılan sınıftaki öğrencilerin genellikle; derse hazırlıklı gelme ile ilgili kazanımlarda, inceleme araştırma ve gözlem alanında bulunan kazanımlarda az da olsa başarılı, etkinliklere katılma ile ilgili kazanımlarda ise orta düzey bir performans gösterdikleri görülmüştür.
16. Kazanımların edinilmesi açısından öğrencilerin başarılı oldukları etkinliklere bakıldığında, genellikle öğrencinin ilgisini çeken, görsel içeriğin ağırlıkta olduğu, daha çok duyuya hitap eden, öğrenciyi sıkacak düzeyde uzun olmayan bir yapıda düzenlendiği görülmüştür.
17. Araştırma sonucunda bazı velilerin çocuklarla evde etkinlikleri yaparken yol gösterici olmayıp, bizzat kendilerinin yaptıkları belirlenmiştir.

6.3. Öneriler

Araştırmadan elde edilen bulgular ışığında ileri sürülebilecek öneriler şunlardır:

1. Ders kitabı ve öğrenci çalışma kitabı seçilirken kırsal kesim için ayrı, merkez okulları için ayrı seçilebilir ya da kitaplarda kısmen değişikliğe gidilebilir.
2. Sözlük kullanmayı gerektiren etkinlikleri uygulamak için, öğrencilere - ücretsiz kitap dağıtıldığı gibi- ücretsiz sözlük dağıtılabilir ya da kitabın arkasına okuma parçalarındaki bilinmeyen kelimelerin anlamlarını kapsayan ve ayrıca görsel içeriği de olan daha geniş bir sözlük konabilir. Ayrıca sözlük kullanmada zorlandıkları için, sözlük kullanmayı öğretici ve öğretirken eğlendirici etkinlikler öğrenci çalışma kitabına konulabilir. Sözlükler zevkle okunabilir bir kitap gibi olmalıdır.

3. Noktalama ve yazım (imla) konusunda etkinlik sayısı arttırılmalıdır. Bu konuda klasik eğitim yerine, modern eğitime yönelik etkinlikler düzenlenmelidir. Modern eğitimde noktalama işaretleri; kişileştirme gibi rollerle, drama yoluyla, teknolojiyi kullanarak, ilk aşamada noktalama işaretleri kullanılmamış bir metinde, daha sonra ise noktalama işaretlerinin yer aldığı bir power-point sunumuyla; şiir, hikaye gibi edebi türleri kullanarak, öğrenci merkezli ve buluş yoluyla yapılandırmacı yaklaşımla uygulamalar yaptırılabilir.
4. Dönem başında okuma yazmayı hatırlatıcı etkinlikler düzenlenebilir.
5. Öğrencilerin daha düzgün yazı yazmalarını sağlamak için çalışma kitabına - güzel yazı defterinde olduğu gibi- 4 çizgiden oluşan satırlar oluşturulabilir. Güzel yazı ile ilgili etkinlikler eklenebilir.
6. Okulların ve sınıfların fiziki alt yapıları güçlendirilebilir. Örneğin her sınıfa projeksiyon cihazı takılabilir. Bu cihazla daha çok duyuya hitap eden etkinlikler düzenlenebilir. Yeni Türkçe öğretim programının bir ögesi olan GOGS öğrenme alanına yönelik kazanımlara ulaşılabilmesi için okullarda eksiklik duyulan görsel araç-gereçler tamamlanmalıdır
7. Programda etkinliklere yer verilirken öğrencilerin; bulunduğu sosyo-kültürel çevrenin özellikleri, zeka alanları, bireysel farklılıkları göz önünde bulundurularak etkinlikler bu doğrultuda çeşitlendirilebilir.
8. Öğretmenler için daha sade, uygulanabilir değerlendirme formları hazırlanabilir.
9. Çocukların daha çok kendilerine güven duymaları, deneyim kazanmaları, becerilerini geliştirmeleri, arkadaşlarıyla iletişim kurmaları için eğitsel ve yaratıcı drama çalışmalarına daha çok yer verilebilir. Örneğin; masal, hikaye gibi edebi türlerde bir hikaye kahramanını canlandırma gibi etkinlikler düzenlenebilir.
10. Öğrencilerin kişisel ilgi alanlarına uygun ve serbest seçimler yapabileceği esnek etkinlikler düzenlenebilir.
11. Eğitim ortamlarının fiziksel koşulları Türkçe öğretim programının yapısına uygun bir biçimde düzenlenmelidir.
12. Türkçe öğretim programı ile ilgili velilerin bilgilendirilmesi ve bu konuda desteklerinin sağlanması gerekmektedir.

13. Türkçe ders kitapları Türkçe öğretim programı ile uygunluk bakımından yeniden gözden geçirilmeli, Türkçe ders kitaplarında saptanan olumsuzluk ve eksiklikler giderilmelidir.
14. Türkçe öğretim programındaki kazanımlar, öğrencilerin gelişim ve öğrenme özellikleri dikkate alınarak yeniden gözden geçirilmelidir.
15. Sınıf Öğretmenlerine etkinlikleri daha iyi uygulamak için materyal tasarımı ile ilgili seminer verilebilir.
16. Her okuma metni ile ilgili etkinliklerin sonunda, o metinde geçen etkinlikleri öğrencilerin hangi düzeyde yapabildiklerini belirten ve öğretmenlerin dolduracağı “performans değerlendirme ölçeği” konulabilir. Böylece öğrenciler arasında hem bir yarış yapılarak öğrenme ortamı daha zevkli hale getirilebilir hem de öğrencilere her metnin sonunda dönüt verilmiş olur.

Bu alanla ilgili olarak şu araştırmalar yapılabilir:

1. Ders kitapları ve öğrenci çalışma kitaplarının içeriği ile ilgili nitel bir araştırma yapılabilir. Her bir etkinlik için ayrı ayrı çalışmalar yapılabilir.
2. Farklı kitaplar aynı okulun farklı şubelerinde okutularak aralarında bir kıyaslama yapılabilir.
3. Öğretim programlarının öğrencinin başarısı üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik deneysel bir çalışma yapılabilir.
4. Anadilde eğitimin kazanımları gerçekleştirmedeki rolü araştırılabilir.

KAYNAKÇA

- AKDAĞ M., “Öğretimde Planlama Uygulama Değerlendirme”, Üniversite Kitapevi, Elazığ, 2004, s.198.
- AKPINAR B., “İlköğretim 1–5. Sınıflar Türkçe Öğretim Programları Görsel Okuma ve Sunu Öğrenme Alanının Değerlendirilmesi”, Eğitim ve Bilim Dergisi, Cilt 34, Sayı 154, Elazığ, 2009, s.46-47.
- AKYOL, H., Yeni Programa Uygun Türkçe Öğretim Yöntemleri, Kök Yayıncılık, Ankara, 2006, s.78.
- AŞKAR, P. vd., Yeni Öğretim Programlarını İnceleme ve Değerlendirme Raporu, 2005, (<http://ilkogretim-online.org.tr> adresinden indirilmiştir.).
- BUKOVA-GÜZEL E. ve ALKAN H., Yeniden Yapılandırılan İlköğretim Programı Pilot Uygulamasının Değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*. 5(2): 2005, s.388- 420.
- CALP Ş., “Üçüncü Sınıf Türkçe Ders Kitabındaki Metinlerle İlgili Soru ve Etkinliklerin 1981 ve 2005 Tarihli Türkçe Programlarında Yer Alan Davranışlar ile Kazanımlara Uygunluğunun Karşılaştırılması” (Atatürk Üniversitesi Sos. Bil. Ens. Yüksek Lisans Tezi), Erzurum, 2006.
- COSKUN, E., İlköğretim Dördüncü ve Besinci Sınıf Öğretmen ve Öğrencilerinin Yeni Türkçe Dersi Öğretim Programı’yla İlgili Görüşleri Üzerine Nitel Bir Araştırma. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*. 5(2), 2005, 421-476.
- ÇINAR, O. vd., İlköğretim Okulu Öğretmen ve Yöneticilerinin Yapılandırmacı Yaklaşımı ve Programı Hakkındaki Görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 11, 2006, 47–64.
- ERDEN M., Eğitimde Program Değerlendirme, Anı Yayıncılık, Ankara, 1998, s:10.
- DEMİREL Ö., Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme, Kardeş Kitap ve Yayınevi, Ankara, 1998, s.159-160.
- EPÖPK. Eğitim Programları ve Öğretim Alanı Profesörler Kurulu İlköğretim 1- 5. Sınıflar Öğretim Programlarını Değerlendirme Toplantısı (Eskişehir) Sonuç Bildirisi, 2005, (<http://ilkogretim-online.org.tr>. adresinden 05.12.2010 tarihinde alınmıştır.)
- ERTÜRK S., Eğitimde Program Geliştirme, Anı Yayıncılık, Ankara, 1998, s.114-115.

- ERTÜRK K., Gelişim Psikolojisi Temelinde Etkili Öğretim İlkeleri, Elazığ, 2010.
- GÖMLEKSİZ, M. N. Yeni İlköğretim Programının Etkililiğinin Değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*. 5(2): 2005, s.371–384.
- GÜNES F., “İlköğretim Programlarında Yeni Yaklaşımlar”, Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi, MEB. (2006b), İlköğretim 5. Sınıf Türkçe Öğretmen Kılavuz Kitabı, Zambak Yayıncılık, İzmir, 2004, s 54- 55.
- GÜROL M., Öğretimde Planlama Uygulama Değerlendirme, Üniversite Kitapevi, Ankara, 2004, s.302.
- HİBBİNG, A. N.,& RANKİN-ERİCSON, J. L., A picture is worth a thousand words. *The Reading Teacher*, 56 (8), 758-770, 2003.
- İŞLER, A. Ş. , Günümüzde görsel okuryazarlık ve görsel okuryazarlık eğitimi. *Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, (15), 1, 2002.
- KAYA Z., Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme, Pegema Yay., Ankara 2005, s. 81.
- MEB., 2563 Sayılı Tebliğler Dergisi. İlköğretim Türkçe (1, 2, 3, 4 ve 5. Sınıf) Dersi Öğretim Programı, 2004
- MEB. (2005 a), İlköğretim 1–5. Sınıf Programları Tanıtım El Kitabı. Ankara: Millî Eğitim Basımevi.
- MEB. (2005 b), 2575 Sayılı Tebliğler Dergisi. İlköğretim Türkçe Dersi (1, 2, 3, 4 ve 5.Sınıflar) Öğretim Programında Değişiklik Yapılması.
- MEB. (2005 c), İlköğretim Türkçe Dersi (1–5. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu, Millî Eğitim Basımevi, Ankara.
- NUHOĞLU M., Türkçe Öğretiminde Materyal Tasarımı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2008.
- ODABAŞI N., Öğretmenlerin Görüşlerine Göre 4.Sınıf Türkçe Öğrenci Çalışma Kitabı Etkinliklerinin Kazanımları Gerçekleştirme Düzeyi, (Niğde Üniversitesi Sos. Bil. Ens. Yüksek Lisans Tezi), Niğde, 2007. s.25-55
- NAS R., Türkçe Öğretimi, Ezgi Yayınevi, Bursa, 2003, s.273.
- SEVER S., Etkinliklerle Türkçe Öğretimi, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2006.
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (1-5. Sınıflar), Devlet Kitapları müdürlüğü Basım Evi, Ankara, 2005.

- TEMUR T., “Yeni Türkçe Öğretim Programları”, İlköğretimde Türkçe Öğretimi, Pegema Yayıncılık, Ankara, 2007, s.355-361.
- TURGUT M. Fuat, “Öğretimin Değerlendirilmesi”, Eğitim Yönetiminde Denetleme ve Değerlendirme Sempozyumu /, (Ankara, 25-26 Nisan 1985), Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi,
- TURGUT, M. Fuat, “Program Değerlendirme”, Cumhuriyet Döneminde Eğitim, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul, 1983, s 215-234.
- VARIS F., Eğitimde Program Geliştirme, “Teori ve Teknikler”, 6. Baskı, Alkım Kitapçılık, Ankara, 1996.
- WHITE, M. A., *Information and imagery education*. In M. A. White (Ed.), *What Curriculum for the Information Age?* Hillsdale, NJ: Erlbaum, 1987.
- YANPAR T., Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme, Anı Yayıncılık, Ankara, 2005, s. 114.
- YILDIRIM S. J., Türkçe 2 Öğrenci Çalışma Kitabı, Kök Yayıncılık, Ankara, 2009.
- YILDIRIM S. J., Türkçe 2 Öğretmen Kılavuz Kitabı, Kök Yayıncılık, Ankara, 2009,s.15-85
- YILDIRIM A. ve ŞİMŞEK H., Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2006, s.36.

EKLER LİSTESİ

1. Araştırma Grubu İçin Hazırlanan Görüşme Formu
2. Gözlem Formaları
3. Dönemlik Öğrenci Dil Değerlendirme Formu (Form 8)

Ek 1: GÖRÜŞME FORMU

Adı soyadı

2. sınıf Türkçe kılavuz kitabının yayınının adı:

Mezun olduğunuz fakülte:

Okulun Adı:

Sınıf mevcudu:

Görev Yaptığınız Yer:

Daha önce 2. sınıfı kaç kez okuttunuz:

Kıdem durumunuz:

1. Genel olarak belirlenen etkinliklerin 2.sınıf seviyesine uygun olduğunu düşünüyor musunuz?
2. Etkinlikleri uygulanabilir buluyor musunuz? Çevre ve öğrencilerin özelliğine göre ek etkinlikler düzenliyor musunuz?
3. Türkçe öğrenci çalışma kitabındaki etkinlikleri belirlenen kazanımlara uygun buluyor musunuz?
4. Türkçe öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin kazanımları gerçekleştirdiğini düşünüyor musunuz?
5. Etkinlikleri uygulamada güçlüklerle karşılaşıyor musunuz? Karşılaşıyorsanız bu güçlükler nelerdir?
6. Öğrenme alanlarına yönelik belirlenen kazanımları gerçekleştirmede yetersiz gördüğünüz etkinlikler var mı?
7. Yetersiz gördüğünüz etkinlikler yerine, yeni etkinlikler düzenliyor musunuz?
8. Etkinlikleri uygulamada öğrencilerin katılımı etkinliklere göre değişiyor mu? Öğrencilerin katılımı hangi etkinliklerde en fazla, hangi etkinliklerde en az oluyor? Öğrenci katılımının çok ya da az olmasında sebep sizce ne olabilir?
9. Her metin için düzenlenmiş etkinlikleri yeterli sayıda buluyor musunuz?
10. Etkinliklerin belirlenen kazanımları tam olarak gerçekleştirdiğine ve kazanımların tüm öğrenciler tarafından edinildiğine inanıyor musunuz? Hangi etkinlikler?

11. Farklı zekâ alanlarına (çoklu zekâ kuramına) yönelik kazanımlar var mı? Bu kazanımlara yönelik hangi etkinlikleri gerçekleştiriyorsunuz?
12. Öğrencilerin görsel okuma ve görsel sunu ile ilgili kazanımlara ulaşmaları için öğrencilerle hangi etkinlikleri yapıyorsunuz?
13. Dil bilgisi ile ilgili kuralı sezme, kurala varma ve kuralı kavratmaya yönelik etkinlikler var mı? Yoksa ya da yetersizse ne tür etkinliklerin yararlı olabileceğini düşünüyorsunuz?
14. Öğrencileri kaynak eser ve kaynak kişilere yöneltecek kazanımlara yönelik etkinlikler düzenlenmiş mi? Yoksa ne tür kazanım belirlenip, etkinlikler düzenlenebilir?
15. Tüm etkinlikleri sınıf ortamında öğrencilerle birlikte mi yapıyorsunuz, öğrencilere ev ödevi olarak mı veriyorsunuz?
15. Programda öğrencilerin sosyal hayata (günlük yaşama) hazırlanmasına yönelik kazanım ve etkinliklere yer verilmiş mi? (Teşekkür etme, özür dileme, hoşgörülü davranma, çevresini temiz tutma davranışı vb.) Verilmemişse ne tür kazanım ve etkinlikler düzenlenebilir?
16. Belirlenen kazanımlara yönelik gerçekleştirilen etkinliklerde amaca ulaşıp ulaşılmadığına yönelik ölçme değerlendirme çalışmaları yapıyor musunuz?
17. 2. sınıfın başında çocukların okuma ve yazmada karşılaştığı güçlükler var mı? Varsa bu sorunları gidermek için ilk konulardaki etkinlikleri yeterli görüyor musunuz? Yeterli görmüyorsanız önerileriniz neler?

Soruların Hazırlanmasında Görüşlerine Başvurulan Kişiler:

1. Doç. Dr. Burhan AKPINAR
2. Yrd. Doç. Dr. Muhammed TURHAN
3. Yrd. Doç. Dr. Mehmet ULUCAN

Tablo 38. Konuşma Alanı Gözlem Formu (Form 2)

Öğrencinin Adı Soyadı Evet:3 Kısmen:2 Hayır:1	Eyüp Bahar	Ömer Topçu	Berrenur Gün	Beyza mercan	Eda Alpat	Ergün Yıkılmaz	Esra Aran	Halnur Topal	Hüseyin Durak	Sümeyra Muti	Sümeyye Ataş	Şaban Ömer	Taha Üzel	Umut Kara	Y. S. Mercan	Z. S. Yavuz	Zehra Yıldız	Z. M. Terlmez	Z. Çilsaldı	Çağan Topçu	Toplam		
																					Evet	Kısmen	Hayır
Kazanımlar																							
1. Dinleyicilerle göz teması kurarak işitilebilir bir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan akıcı konuşur.	1	2	3	3	2	1	3	2	2	1	2	3	3	2	3	3	2	1	2	3	10	6	4
2. Kelimeleri doğru telaffuz eder, yerinde ve anlamına uygun kullanır.	3	2	1	3	1	2	3	1	3	2	3	3	2	1	2	3	1	2	3	2	8	7	5
3. Konuşmalarında beden dilini doğru kullanır.	2	2	1	3	2	1	3	3	3	2	2	1	3	2	3	3	3	3	2	3	9	8	3
4. Konuşmasında olayları oluş sırasına göre anlatır.	2	1	2	2	2	3	3	1	3	2	1	2	3	2	3	3	3	3	1	3	8	8	4
5. Öğrendiği yeni kelimeleri konuşmalarında kullanır.	3	2	1	3	2	3	3	1	2	1	2	3	3	2	3	2	1	2	2	1	6	9	5
6. Konuşmalarında sebep-sonuç ilişkileri kurar.	2	1	1	2	1	3	3	2	3	2	1	1	3	1	3	2	3	1	1	2	5	7	8
7. Konuşmasını görsel sunuyla destekler.	3	2	1	3	1	2	2	1	3	1	3	3	2	1	2	1	1	2	3	2	6	7	7
8. Konuşmalarında yaşantısından destekleyici ve açıklayıcı örnekler verir.	1	2	2	2	3	3	3	2	3	2	1	2	3	2	3	3	2	3	3	2	9	9	2
9. Duygu düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder.	3	2	3	3	1	2	3	2	2	1	2	2	3	2	3	3	2	1	3	3	11	6	3
10. Bilgi edinmek amacıyla sorular sorar ve sorulanlara cevap verir.	2	2	1	3	2	1	3	3	3	2	2	1	3	3	2	3	3	3	2	3	9	8	3
11. Metinde ortaya konan sorunlar belirler ve onlara farklı çözümler bulur.	1	2	2	2	2	2	3	2	3	2	1	2	3	2	3	3	2	3	2	2	6	12	2
12. Metindeki düşüncelerle kendi düşünceleri arasındaki benzerlik ve farklılıklar belirler.	3	2	1	3	1	2	2	1	3	1	3	3	2	1	2	1	1	2	3	2	6	7	7
13. Deneyim ve anılarını topluluk önünde anlatır.	2	2	1	3	2	1	3	3	3	2	2	1	3	3	2	3	3	3	2	3	9	8	3
14. Masal, hikâye, fıkra veya filmi tekniğine uygun anlatır.	2	1	1	2	1	3	3	2	3	1	1	2	3	1	3	3	2	2	1	2	5	8	7
15. Konuşmalarında betimlemeler yapar.	2	1	1	2	1	2	3	3	2	2	2	1	3	2	2	3	3	2	3	3	7	9	4
Toplam	Evet	5	0	3	9	1	6	13	4	11	0	3	5	12	2	6	11	6	6	7	7		
	Kısmen	7	11	4	6	8	6	2	6	4	9	7	5	3	8	9	2	5	6	5	7		
	Hayır	3	4	10	0	6	3	0	5	0	6	5	5	0	5	0	2	4	3	3	1		

Tablo 40. Yazma Alanı Gözlem Formu (Form 4)

Öğrencinin Adı Soyadı Evet:3 Kısmen:2 Hayır:1	Eyüp Bahar	Ömer Topçu	Berremur Gün	Beyza mercan	Eda Alpat	Ergün Yıkılmaz	Esra Aran	Halnur Topal	Hüseyin Durak	Sümeyra Mut	Sümeyye Akış	Şaban Ömer	Taha Üzel	Umut Kara	Y. S. Mercan	Z. S. Yavuz	Zehra Yıldız	Z. M. Terleem	Z. Çılsaldı	Çağan Topçu	Evet	Kısmen	Hayır
Kazanımlar																							
1.Harfler, kelimeler, cümleler ve satırlar arasında uygun boşluk bırakır.	1	1	3	3	2	3	3	2	2	2	2	3	3	2	3	2	3	2	1	2	7	10	3
2. Bütün yazılarını bitişik eğik yazı ile yazar.	1	2	1	3	1	2	2	1	3	1	3	3	2	1	2	2	2	2	1	2	4	9	7
3. Anlamli ve kurallı yazılar yazar.	1	2	1	3	2	3	3	2	2	2	2	1	2	2	3	3	2	3	1	1	6	9	5
4. Sayfa düzenine, temizliğine; yazım (imla) kurallarına ve noktalama işaretlerine dikkat ederek yazar.	1	1	2	2	3	2	3	2	2	2	1	2	3	2	3	3	2	2	1	3	6	9	5
5. Olayları, oluş sırasına göre yazar.	1	2	2	2	1	3	3	2	3	2	1	2	3	2	3	3	2	3	3	2	8	9	3
6. Yazılarında kendi yaşantısından örnekler vererek karşılaştırmalar yapar.	2	1	1	2	1	2	3	3	2	2	2	3	3	2	2	3	3	2	1	3	7	9	4
7. Duygu, düşünce ve hayallerini anlatan yazılar yazar.	3	1	3	3	2	2	3	2	2	1	2	2	3	2	3	3	2	2	2	3	10	8	2
8. Bir fikre katılıp katılmadığını nedenleriyle açıklayan yazılar yazar.	3	1	1	3	1	2	3	1	3	2	3	2	3	1	2	3	1	2	1	2	7	6	7
9. Dikte etme çalışmalarına katılır.	3	1	2	2	2	2	3	2	3	2	1	2	3	2	3	2	2	3	2	3	7	11	2
10. Verilen cümle ya da metne bakarak yazar.	2	2	2	3	2	3	3	3	3	2	2	2	3	2	3	3	3	3	2	3	11	9	0
11. Seslerden heceler, hecelerden kelimeler; kelimelerden cümleler oluşturur.	3	2	3	3	2	2	3	2	2	2	2	3	3	2	3	3	2	3	2	3	12	8	0
12. İzlenim ve deneyimlerine dayanarak kendisine ilginç gelen karakter, olay, yer, zaman ile ilgili görüş ve düşüncelerini yazar.	3	2	1	3	1	2	3	2	3	1	3	3	2	1	2	3	2	2	3	2	8	8	4
13. Davetiye, tebrik kartı, hikâye, günlük, mektup, şiir yazar.	3	1	2	3	1	3	3	3	2	2	1	2	3	1	3	2	3	3	1	3	9	6	5
14. Yazılarında betimlemeler yapar.	3	2	1	3	1	2	3	2	2	1	2	3	2	2	3	3	2	1	2	3	9	7	4
15. Yazılarında karşılaştırmalar yapar, sebep-sonuç ilişkileri kurar.	2	1	1	2	1	3	3	2	2	1	2	1	3	1	3	3	3	1	1	2	5	7	8
16. İşbirliği yaparak yazar.	2	2	1	3	1	2	2	1	3	1	3	3	2	1	2	2	3	2	1	2	5	9	6
Toplam	Evet	7	0	3	11	1	7	15	3	7	0	4	7	11	0	11	11	6	6	1	6		
	Kısmen	4	8	5	5	5	9	1	10	9	10	8	7	5	10	5	5	9	8	6	9		
	Hayır	5	8	8	0	9	0	0	3	0	6	4	2	0	6	0	0	1	2	9	1		

Tablo 41. Görsel Okuma Ve Görsel Sunu Alanı Gözlem Formu (Form 5)

Öğrencinin Adı Soyadı Evet:3 Kısmen:2 Hayır:1	Eyüp Bahar	Ömer Topçu	Berrenur Gün	Beza mercan	Eda Alpat	Ergün Yıkılmaz	Esra Aran	Halenur Topal	Hüseyin Durak	Sümeyra Muti	Sümeyye Atas	Şaban Ömer	Taha Üzel	Umut Kara	Y. S. Mercan	Z. S. Yavuz	Zehra Yıldız	Z. M. Terlemz	Z. Çilsaldı	Çağan Topçu	Toplam		
																					Evet	Kısmen	Hayır
Kazanımlar																							
1. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir.	3	2	1	3	1	2	3	3	3	2	3	3	2	1	2	3	1	2	3	2	9	7	4
2. Resimleri ve fotoğrafları yorumlar.	3	2	3	3	2	2	3	2	2	2	2	3	3	2	3	3	2	3	2	3	12	8	0
3. Çevresindeki sosyal olayları anlamlandırır ve yorumlar.	2	1	1	2	1	2	3	3	2	2	2	1	3	2	2	3	3	2	3	3	7	9	4
4. Kitle iletişim araçları yla (gazete, dergi, TV) verilen bilgileri, haberleri, düşünceleri; reklamlarda verilen mesajları sorgular.	3	1	2	2	2	2	3	2	3	2	1	2	3	2	3	2	2	3	2	3	7	11	2
5. Beden dilini yorumlar.	3	2	1	3	1	2	2	1	3	1	3	3	2	1	2	1	1	2	3	2	6	7	7
6. Doğadaki değişimleri, çevresindeki sosyal olayları fark eder ve yorumlar.	2	1	1	2	1	2	3	3	2	2	2	1	3	2	2	3	3	2	3	3	7	9	4
7. Bilgi, düşünce ve izlenimlerini resim, şekil ve sembol kullanarak görselleştirir.	3	2	1	3	1	3	2	3	3	1	3	3	2	1	2	3	3	2	1	2	9	6	5
8. Renkleri tanımlar, anlamlandırır; duygu, düşünce ve izlenimlerini resim, şekil, sembol ve renkleri kullanarak görselleştirir.	3	2	1	3	2	3	3	2	3	2	2	2	3	2	2	3	3	3	1	2	9	9	2
9. Duygu, düşünce ve izlenimlerini drama, tiyatro, müzikli oyun, kukla vb. yollarla sunar.	1	1	1	3	2	3	3	2	3	2	1	2	3	1	2	3	3	2	2	2	8	8	4
10. Sunularında gerçek nesne ve modelleri kullanır.	3	2	1	3	1	2	2	1	3	1	3	3	2	1	2	1	1	2	3	2	6	7	7
11. Grafik ve tablo ile verilenleri yorumlar.	1	1	2	3	2	3	3	2	3	2	1	2	3	1	2	2	3	2	2	3	8	9	3
12. Görsellerden hareketle cümleler / metinler yazar.	3	2	3	3	1	2	3	2	2	1	2	2	3	2	3	3	2	1	2	3	10	7	3
Toplam	Evet	8	0	1	9	0	4	9	4	8	0	4	5	8	0	3	8	6	3	5	6		
	Kısmen	2	7	3	3	5	8	3	6	4	8	5	5	4	6	9	2	3	8	5	6		
	Hayır	2	5	8	0	7	0	0	2	0	4	3	2	0	6	0	2	3	1	2	0		

Ek 3: Dönemlik Öğrenci Dil Değerlendirme Formu (Form 8)

Adı Soyadı: Eyüp Bahar

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar: Yazısı biçimsel olarak çok kötü ancak yazma alanı ile ilgili diğer kazanımları edindi.</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Ömer Topçu

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Berrenur Gün

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Beyza Mercan

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Eda Alpat

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Ergün Yıkılmaz

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Esra Aran

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Halenur Topal

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Hüseyin Durak

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Sümeyra Muti

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Sümeyye Aktaş

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Şaban Ömer

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Taha Üzel

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Umut Kara

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Yakup Serhat Mercan

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Zehra Sena Yavuz

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Zehra Yıldız

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Zehra Melike Terlemez

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Züleyha Çilsaldı

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil (*)</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

Adı Soyadı: Çağın Topçu

<p>Dinleme</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Konuşma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Yazma</p> <p>Yeterli ()</p> <p>Gelişme Gösteriyor (*)</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>
<p>Görsel Okuma</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>	<p>Görsel Sunu</p> <p>Yeterli (*)</p> <p>Gelişme Gösteriyor ()</p> <p>Yeterli Değil ()</p> <p>Açıklamalar:</p>

ÖZ GEÇMİŞ**KİŞİSEL BİLGİLER:**

Adı-soyadı : Kasım ERTÜRK
Doğum Tarihi : 16/05/1983
Doğum Yeri :Elazığ
E-Posta :onursuz_26@hotmail.com

ÖĞRENİM DURUMU:

Yüksek Lisans : FÜ Eğitim Fakültesi İlköğretim Anabilim dalı Sınıf
Öğretmenliği bilim dalı
Lisans : Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Sınıf Öğretmenliği
bölümü
Lise : Elazığ Anadolu Lisesi
İlkokul : Mehmetçik İlkokulu

İŞ DENEYİMİ:

2007-2010 : İstanbul Beykoz Mahmut Şevket Paşa İlköğretim Okulu